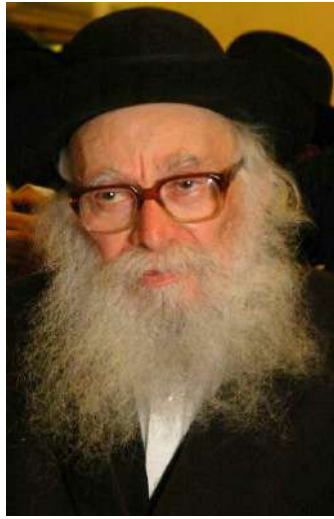
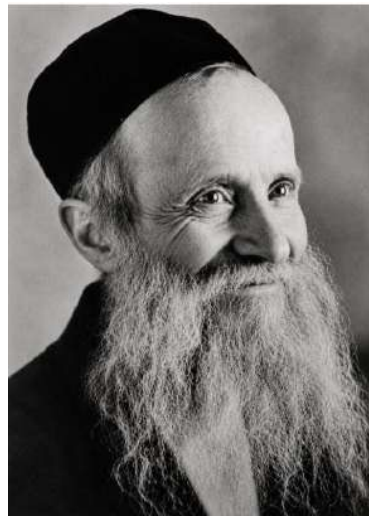

פניני הצדיקים

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

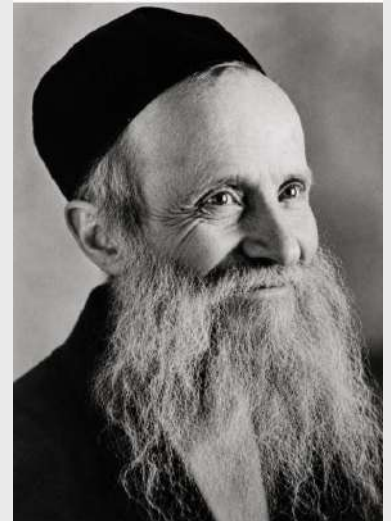
24

ללא פרסומות.
ללא חדשות.
ללא פוליטיקה.

מיטב השידורים
מגדולי הרבנים

www.radio2000.co.il | באפליקציה | 03-3782000 | האזינו לשידור החי

במייל: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

הצדיק הנסתר רבי משה יעקב הכהן רביקוב זצ"ל, הידוע בכינוי 'הסנדלר הקדוש'- נולד בחודש סיוון ה'תרל"ג (1873) בייזורי שבפלך גרודנה שבליטא (כיום בלארוס), כאשר אביו היה כבן 70. בשנת ה'תרע"ג (1913) עלה לארץ עם משפחתו והתיישב תחילה בכפר אוריה. לאחר מכן עבר ליפו ופתח סנדלריה ברח' שבז'. בהמשך התגורר ברח' רב אשי פינת השחר בתל אביב, בבית דל. רבינו בחר להתפרנס מיגיע כפיו מעבודתו כסנדלר, ובד בבד הקדיש שעות רבות ללימוד התורה. טרם יצא לעבודתו למד שבע שעות רצופות, ואף לא התקין חשמל בסנדלריה כדי שמיד עם חשיכה ישוב ללימוד התורה. בחדר עבודתו נמצאו ספרי קודש לצד כלי הסנדלרות. בצעירותו נהג מדי יום חמישי לצאת למאפיות שבאזור, לאסוף חלות ולחלקן בבתי יתומים ואלמנות. כששאלו אותו: "מהיכן הוא יודע אילו משפחות זקוקות לעזרה?", היה משיב בחיוך: "אני יודע". את כספו חילק בסתר לנזקקים.

ענוותן מופלא, גאון בנגלה ובנסתר, למדן מופלג וירא שמיים. מרן החזון אי"ש העיד עליו כי הוא מראשי הצדיקים הנסתרים שבדור. בכתבי ידו מופיעים דברים על גילוי אליהו הנביא. לאחר שהתפרסם נהרו אליו רבים כדי לקבל את ברכתו בענייני רפואה, שידוכים, פרנסה, פרי בטן ועוד, וסיפורי ניסים ומופתים רבים נקשרו בשמו. דרכו הייתה בתכלית הפשטות, ולעיתים היה מורה על קריאת פרקי תהילים או נותן מרשמים פשוטים שניתן היה להשיג בבית המרקחת. ביום פטירתו ביקש מבנו לקרוא עימו פרק קמ"ו שבתהילים, מילה במילה. כשהגיעו לפסוק "תצא רוחו יֵשֶׁב לְאֶדְמָתוֹ" (תהילים קמ"ו, ד'), הבין בנו למה ירמזו הדברים וברח מן הבית. לאחר מכן ביקש הצדיק מעובר אורח שיקרא עימו את הפרק, ולאחר מכן החזיר את נשמתו לבוראו. נפטר בשמחת תורה, כ"ב בתשרי ה'תשכ"ז (1966). חי כ-93 שנים. ציונו בבית החיים שומרי שבת בבני ברק, בסמוך לציונו של מרן החזון אי"ש.

אביו: ר' יוסף (שימש כחייט ובכך הסתיר את תורתו. חי כ-98 שנים). אימו: מרת מרים. **אשתו:** מרת רבקה לאה (בת ר' מנחם לאה. נישאו בשנת ה'תרנ"ה [1895]). **ילדיו:** ר' יוסף, מרת רחל, מרת זהבה ומרת רוחמה. **מרבותיו:** אביו ר' יוסף, המקובל רבי שלמה אלישיב (מחבר הספר 'לשם שבו ואחלמה'). **מתלמידיו:** המקובל רבי אברהם יחיאל פיש (המכונה 'הבנאי הקדוש'). **מספריו:** • **לקוטי רבי משה יעקב-** דברי תורה והנהגות שנאספו מתורתו של רבינו.

ערב מבצע סיני צפה את המלחמה והודיע על כך למקורביו, והוסיף כי 'היהודים ינצחו'. לפני פטירתו הותיר בקבוק יין סגור **והורה לפותחו רק לאחר הניצחון על גמאל עבדול נאצר** שר"י. חצי שנה לאחר פטירתו נערכה מלחמת ששת הימים, שבה נוכחו לראות כולם את חסדי הבורא ואת הניצחון הגדול על ארצות ערב ולאחריה נפתח בקבוק היין, כפי שציווה בעת פטירתו. אותו יין שלגימה ממנו נחשבה לסגולה ורבים שזכו לראות ישועות.

רבים נושעו באמצעות הרב. סיפר יהודי אחד, כיצד נושע באמצעות רבינו מספר פעמים ועל העובדה שהרב היה בעל רוח-הקודש: "כשעלינו לארץ, הייתה באותו זמן תקופת ה'צנע' בה אנשים קיבלו תלושים ובאמצעותם רכשו מזון. אבי, רכש מסעדה לפרנסתו בשערי בית-הרפואה בלינסון (הקיוסק קיים עד היום). המסעדה סיפקה מזון לפועלים שעבדו בקרבת מקום, למחרת הגיעה מפקחת ממשד המסחר והתעשייה ושאלה את אבי: 'מה מעשיך במסעדה?'- 'מה פירוש מה מעשיי כאן? קניתי את המקום' ותמה לפשר השאלה. אך המפקחת המשיכה: **'איך קניית מקום השייך למשרד המסחר והתעשייה ולחברת סולל בונה?'** ובמקום הוציאה צו סגירה למקום".

"עיניו של אבי חשכו, שכן כל הכסף אשר חסך ירד לטמיון, והגיע הביתה בעיניים דומעות מבכי. בעודו עומד מחוץ לפתח הבית הבחינה בו השכנה גב' חייקין, אשר הייתה בעלת פרדס. היא התעניינה לפשר הדבר, ואבי שטח בפניה את כל הסיפור, על החנות אשר רכש, ועל המפקחת ממשד המסחר והתעשייה שסגרה לו את המקום. השכנה בתמימותה השיבה: 'תן לי חמש לירות, ואני אסע לצדיק שלי בתל אביב ואבקש את ברכתו, את העודף מהנסיעות אחזיר לך', אבא נתן לה את מבוקשה, והיא מיד נסעה לצדיק. כעבור מספר שעות היא חזרה ואמרה, **שאין לו מה לדאוג שכן כך אמר הצדיק**".

דברים אלו לא הרגיעו את אבי, שכן לא ידע מהיכן תגיע הישועה. אולם למחרת עם בוקר הגיעה המפקחת ממשד המסחר והתעשייה ואמרה לאבא: **'כל הלילה אני מחפשת אותך להתנצל על עוגמת הנפש, אשר גרמתי לך'** ונקבה בשעה המדויקת שבה נזרקה במוחה המחשבה על מה שהיא עוללה לאב המפרנס את משפחתו ואב לילדים רכים, ולא זו בלבד, אלא אף נפסק לו פיצוי לקבל מנות יתר של סוכר תה ושאר מצרכי מזון אשר היה זכאי לקבל. **בדקו ומצאו, כי השעה בה התהפך לב המפקחת היתה השעה המדויקת אשר השכנה הזכירה את הבעיה אצל ה'סנדלר'.**

"הסיפור לא נגמר בזה, **המקום סבל מפריצות, שהיו לגל גבבות גואה,** הנזק והפחד היו עצומים, וכל בוקר היה אבא פותח את המסעדה ומגלה עוד פריצה מהערב, נזקים שהסבו לו עגמת נפש רבה וטרדות נפש עצומות, החלטתי, שאני הולך לבקש את ברכת ה'סנדלר' אולם מכיוון שלא חשתי בטוב, העליתי בכתב את פרטי המעשה, את המכתב תפרתי בחוטים ושלחתי עם חבר, הלה נסע ל'סנדלר' והעביר את שליחותי ובקשתי".

"משחרר הלה, שאלתי: "נו, מה היה אצל ה'סנדלר?'. סיפר הלה, כי הצדיק בירך אותנו לישועה. שאלתי: 'האם הוא ראה את המכתב?'- 'לא'. עברו מספר חודשים והזדמן לי לבוא בעצמי אל ה'סנדלר', לפליאתי אני רואה, כי המעטפה שלי עדיין סגורה עם התפירה, והוא **משתמש בה כדף כתיבה מצידה האחורי.** שאלתי: 'מה טיבו של מכתב זה אשר הינו כותב עליו?' והצדיק עונה לי בבטחה: 'הרי כבר הסתדר העניין אשר כתבת לי, הלא כן? אם כן מהן טענותיך?'. **הייתי המום, והבטתי על עצמי, כיצד ייתכן ו'הסנדלר' ידע מה שכתוב במכתב, למרות שהוא נשאר סגור בתפירה הרמטית, וכיצד קרא הוא את מחשבותי וענה לי בדיוק מה שעלה בליבי אז?'**

קרדיט תמונה: אביר על סוס, CC-by-sa-3.0 - לאחר עיבוד

אם ראשונים כמלאכים- מרן הגאון הרב שמריהו יוסף קרליץ זצ"ל

מרן הגאון הרב שמריהו יוסף קרליץ זצ"ל- נולד ב-י"ח באב ה'תרפ"ו (1926) בקוסובה שבבלרוס. בשנת ה'תרצ"ו (1935) עלה לארץ ישראל עם הוריו ולמד בישיבת 'תפארת ציון'. בהמשך למד בישיבת לומז'ה ולאחר מכן בישיבת פוניבז'. בשנות ה-50 היה ר"מ בישיבת ויז'ניץ בבני ברק. בשנת ה'תשי"ט (1959), עם פטירת אביו, התחיל לשמש תחתיו כראש כולל 'חזון אי"ש' וכרב בית הכנסת הליגמן, מבתי הכנסת הראשונים בבני ברק. בשנת ה'תשכ"ח (1967) הקים את בית דין צדק בני ברק, שבראשו עמד כיובל שנים, בעידודו של הצדיק ר' יעקב ישראל קניבסקי זצ"ל (ה'סטייפלר' זיע"א). בנוסף שימש כרב שכונת 'רמת אהרן' בבני ברק. בשנת ה'תשל"ז (1976) מונה כחבר במועצת גדולי התורה. בשנת ה'תשמ"ט (1988), עם הקמת מועצת גדולי התורה של דגל התורה, עבר אליה ושימש כחבר בה. מבכירי פוסקי ההלכה החרדים הליטאים. ענוותן מופלא. השכין שלום בית בין זוגות רבים. אהבתו לזולת הייתה מופלאה והוא סייע בכל כוחו. נפטר במוצאי שמחת תורה, כ"ג בתשרי ה'תש"פ (2019). חי כ-93 שנים. ציונו בבית הקברות של נציבי ישיבת פוניבז' בבני ברק.

אביו: ר' נחום מאיר. **אימו:** מרת בתיה (אחותו של מרן החזון אי"ש). **אשתו:** מרת לאה (בת ר' צבי קופשיץ מירושלים). **מרבתי:** הגאון ר' מיכל יהודה ליפקוביץ. **בניו:** ר' שאול (משמש כראש כולל 'חזון אי"ש'), ר' אברהם ישעיהו (רב בית הכנסת הליגמן וחבר ועדת הרבנים של המרכז הרפואי מעייני הישועה), ר' מרדכי (שימש כראש עיריית בני ברק מטעם מפלגת דגל התורה), ר' נחום (רב קהילה בבאר שבע), ר' שמואל הלל (ניהל את בית דין צדק בני ברק). מחתניו: ר' שריאל רוזנברג (ראש בית דין צדק בני ברק), ר' מנדל לובין (דיין ומו"צ), ר' אהרן אוסטרן (ר"מ בישיבת ארחות תורה ורב בית הכנסת צא"י יד אהרן בשכונת רמת אהרן בבני ברק). **מתלמידיו:** הגאונים ר' שריאל רוזנברג (חתנו וממלא מקומו בבית הדין), ר' יהודה סילמן (דיין ורב ביה"כ 'קהל חסידים' בשכונת רמת אלחנן), ר' שבח צבי רוזנבלט (ראש רשת בתי הוראה, רב קהילת שיח יצחק במודיעין עילית וחבר בד"צ שארית ישראל), ר' אברהם יצחק הכהן רובין (רב קהילת בני תורה ברחובות וחבר בד"צ שארית ישראל), ר' יצחק מרדכי רובין (רב קהילת בני תורה בהר נוף), ר' יהודה אריה דינר (רב ביה"כ 'דברי שיר' בבני ברק), ר' שמעון גלאי (דיין). **מספריו:** **שיעורי הגר"נ**- על הלכות תרומות ומעשרות במשנה תורה לרמב"ם יחוט שני- על הלכות ריבית, נידה, שבת, שמיטה, יום טוב וחול המועד, פסח, ראש השנה וימים נוראים, תלמוד תורה ותפילין יקובץ הערות ומראי מקומות- חמישה כרכים. **מתורתו:** **ינשיח בחוקיך**- עלון שבת היוצא ע"י תלמידיו ובו מדברי תורתו.

הגר"י זילברשטיין סיפר על אישה אחת שבאה לפני רבינו. היא התלוננה בפניו שהיא מאוכזבת מאוד מבעלה. לפני החתונה שמעה עליו דברים נפלאים על שקידתו הרבה בתורה. והנה עכשיו נוכחת לראות שלא מינה ולא מקצתיה, ולכן ברצונה להתגרש. רבינו שאל אותה תוך כדי דיבור: "אם אקבע ללמוד בחברותא עם בעלך, האם תסכימי להישאר איתו ולא להתגרש?". האישה המופתעת השיבה מיד בחיוב. למרות סדר יומו שהיה עמוס ביותר, למען השכנת שלום רבינו לא היסס מליטול לעצמו חברותא חדשה עם כל הקושי הכרוך בכך.

הרב ישעיהו קרליץ, יד ימינו של מרן הגאב"ד, סיפר ותיעד: היה זה לקראת אסיפה מצומצמת של רבנים אודות מינוי של יהודי מסוים לתפקיד ציבורי בבני ברק. רבינו היה סבור שאין למנות את האיש לתפקיד המדובר, בשום אופן! לפני שיצאתי עם הרב לאסיפה הוא התבטא באוזני: "אני לא אתן בשום אופן שימנו אותו". כאשר הרב מתבטא כך זה אומר את כל התקיפות ההשקפתיות מבחינתו.

האסיפה המצומצמת של הרבנים נפתחה והתנהלה בטוב טעם כמו כל האסיפות בראשות שני פוסקי ההלכה, מרן הגאון ר' שלמה הלוי ואזנר זצ"ל ורבינו. מלבד כמה פרטים נוספים שנידונו באסיפה, מינו בה את האיש המדובר לתפקיד, כמובן למורת רוחו של מרן הרב. אני עמדתי משתומם מהצד. לא ידעתי מה קורה כאן. מדוע הרב שתק ולא אמר מילה בנושא.

בדרך חזרה לביתו, שאלתי בתמיחה: "מה קרה שהרב לא דיבר מאומה ולא הביע את דעתו הכאוהבה?". הרב השיב לי במילים בודדות: "הרב ואזנר החליט". כלומר, תמיד באסיפות כאלו, לפני שמרן הרב ואזנר הביע את דעתו היה פונה אל מרן הרב ושאל: "מה אתם אומרים על כך?", הפעם, משום מה, היה ברור לו כי כולם בדעה אחת, ולכן פתח ואמר: "התאספנו כאן למנות את פלוני אלמוני לתפקיד". לכן, מרן הרב לא דיבר מאומה. כי אם מרן הרב ואזנר לא שואל, רבינו לא מביע דעה. אם משהו מבין את המימד של הענוה וההתגברות בעניין ציבורי, שמרן הרב היה סבור עקרונית שלטובת הכלל אין למנותו. למרות זאת הבליג בגלל כבודו של מרן הגר"ש ואזנר. (מעובד מתוך מוסף ש"ק 'יתד נאמן')

מעשה היה בגיורת אחת שלפני שהתגיירה היתה נשואה עשר שנים. הרופאים אמרו לה שלא תוכל לזכות לזש"ק. לאחר שהתגיירה אצל רבינו ביקשה ברכה. רבינו אמר לה: "הרי על גר נאמר כקטן שנולד דמי. אם כן כל הבעיות שהיו קודם לא שייכות לעכשיו", ובירך אותה שיהיו לה ילדים. **כעבור שנה נולד לה ילד והיא באה איתו לקבל ברכה מרבינו.** ('הליכות שני')

הרה"ג ר"ש גריינמן שליט"א סיפר מעשה מופלא על רבינו: יום אחד ניגש לרבי ניסים שכן שגר בבניין. הוא טען שנגרם לו נזק גדול מכיוון שסיידו אצל הרב בבית ושפכו את שאריות הצבע לבויב וזה עשה סתימה והיה צריך להזמין אינסטלטור לתקן ושילם לו 600 ש"ח. לכן הוא תובע מרבי ניסים שישלם לו את כל ההוצאות.

באין אומר ודברים רבי ניסים הוציא מיד מהכיס 600 ש"ח ונתן לשכן. אחרי שהלך, רבי ניסים אמר כי לפי האמת יש שלוש סיבות שהוא פטור מלשלם: "סיבה ראשונה: כששופכים צבע זה לא עושה סתימה, זה נשטף. סיבה שנייה: הקו ביוב של השכן הוא מהצד השני של הבניין ולא משותף עימנו. סיבה שלישית: אנחנו כלל לא צבענו את הבית...". שאלו אותו: "אז מדוע שילמתם?", רבינו השיב: "עם שכנים צריך לדעת לחיות טוב ובשלום". קרדיט תמונה: Yechiel, רישיון CC BY-SA 3.0, Wikimedia Commons

הגאון הרב דוד הלוי יונגרייז זצ"ל- נולד ב-י"ג בשבט ה'תרנ"ח (1898) בירושלים. נקרא על שם אבי אימו, ר' דוד יולס מברזווה-ירושלים. כבר מילדותו ניכר כי לגדולות נועד. אביו השקיע מאמצים גדולים ובחר במלמדים פרטיים עבור רבינו והשגיח עליו מאוד. פעם אחת אביו לקח את רבינו, כשהיה כבן 12, לשמוע שיעור מאת הגאון ר' יצחק ירוחם דיסקין. לאחר מכן שאל אם הבין את השיעור. רבינו ענה: "כן", וחזר על כל השיעור בתוספת קושיה על דבריו.

כשהיה בחור למד בישיבת 'אוהל משה'. לאחר נישואיו התמנה על ידי הרב יצחק ירוחם דיסקין לכהן כר"מ בישיבת 'אוהל משה'. בהמשך מסר שיעורים בישיבת 'חתם סופר'. כיהן כראש ישיבת 'אנשי מעמד' וכן מסר שיחות בישיבת 'פורת יוסף'. בשנת ה'תרפ"ט (1929) התמנה על ידי העדה החרדית לשמש כרב שכונת 'ימין משה' במקומו של הגאון ר' מרדכי לייב רובין. בשנת ה'תרצ"א (1931), כשהיה כבן שלושים ושלוש שנים בלבד, מונה על ידי הגאון הרב יוסף חיים זוננפלד לדיין בבד"ץ העדה החרדית.

לאחר כיבוש העיר העתיקה על ידי הלגיון, הלך יחד עם קבוצת הנשים בשביל להצילן מאיסור שבויה, ובזכות זאת ניצל מהשבי לאחר שהנשים שוחררו. בהמשך התמנה לכהן כראב"ד העדה החרדית, תפקיד אותו מילא עד יומו האחרון. בתפקידו כדיין התבלט בזהירותו המופלגת מאיסור שוחד והיה מקפיד שלא לדון אדם שעשה לו בעבר טובה כלשהי, זניחה לייב רובין. בשנת ה'תרצ"א (1931), כשהיה כבן שלושים ושלוש שנים בלבד, מונה על ידי הגאון הרב יוסף חיים זוננפלד לדיין בבד"ץ העדה החרדית.

ככל שתהיה. הגאון מרן ראש הישיבה ר' יהודה צדקה זצ"ל נהג להביא את רבינו לישיבת 'פורת יוסף' כדי שייתן שיחות חיזוק לתלמידים.

פעם מרן הרב בן ציון אבא שאול זצ"ל התבטא ששיחותיו של רבינו תואמות לשיחותיו של הגאון ר' יונתן אייבשיץ בספרו 'יערות דבש'. ענוותן מופלא. נפטר במוצאי שמחת תורה, כ"ג בתשרי ה'תשל"ב (1971). חי כ-73 שנים. ציונו בהר הזיתים בירושלים. נטמן ליד אביו.

סבא (מצד האב): ר' משה (אב"ד קאשוי). **אביו:** ר' ברוך ראובן שלמה (מעסקני ורבני היישוב החרדי בירושלים וממקימי 'העדה החרדית'). **אימו:** מרת אלטא פראל. **אשתו:** מרת פועה מרים (בת ר' אשר זוסמן דיליאון, מרבני ישיבת 'עץ חיים' ומראשי ועד הכללי כנסת ישראל). **מרביתיו:** הגאונים ר' שמשון אהרן פולונסקי, ר' ירוחם פישל פראל. מתלמידיו: הגאון ר' יעקב בלוי (חבר בד"ץ). **מספריו:** **יאור דוד**- דברי תורה ודרשות על התורה וכן תשובות וחיידושים בהלכה, שיצאו לאור על ידי משפחתו לאחר פטירתו.

הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א סיפר על גודל ענוותנותו של רבינו: יום אחד התעוררה בביתנו 'שאלה' על כשרותו של עוף שנשחט עבורנו. בימים ההם, בטרם עידן המשחטות המסודרות והמשוכללות כבימינו, היו צריכים לדאוג לבד לכל השלבים של הכנת העוף: שחיטה, בדיקה, מליחה, הכשרה וכו'. אדוני אבי מורי זצ"ל שלח אותי אל רבינו עם העוף בידי כדי שיפסוק את כשרותו של העוף.

כשהגעתי לביתו של רבינו הוא התבונן היטב בעוף מכל צדדיו. לאחר מכן פנה אלי בחביבות ואמר: "ראה נא, אני כשלעצמי אני יכול לפסוק על שאלה זו... הבה נלך יחדיו אל הפוסק הגאון רבי ישראל יצחק רייזמן צוק"ל" (ששימש כדיין באותה עת בעדה החרדית). לפני שיצאנו מהבית, רבינו עצר לרגע ואמר: "אולי ספר ה'שולחן ערוך' בבית של הדיין מונח למעלה במקום גבוה בארון. הוא אדם מבוגר ואין זה נכון להטריח אותו בטיפוס מיותר...". רבינו לקח בידו האחת את ספר ה'שולחן ערוך' יורה דעה (ח"א) הגדול שבביתו ובידו השניה תפס ביד, כשאני מחזיק היטב בעוף.

צעדנו ביחד במבואות העתיקים והקדושים של ירושלים עד שהגענו אל שכונת 'בתי ורשה', מקום מגוריו של הגאון רבי ישראל יצחק. שני האריות ישבו להם יחדיו בפלפולה של תורה, ולנו בבירור עומקה של הלכה, מתוך אהבה וכבוד הדדי מיוחד במינו. תוך כדי ליבון הדינים והצדדים בין שני גדולי הדור, עלתה שאלה מסוימת שיש לברר אצל השוחט.

אני שומע את רבינו אומר לרבי ישראל יצחק: "אי אפשר לשלוח את הילד לבד אל בית השוחט, הוא עדיין ילד. אני אגש אל בית השוחט ואברר אצלו ואשוב עם תשובתו כדי להעלות פסק של תורה!". עמדתי נבוכ מהצד, מלא בושה, עד כמה נטריח את הרב בשביל העוף שלנו? למזלי הגדול בדיוק באותה השעה שבה רבינו רצה לצאת אל בית השוחט, הגיע לפתע אדוני אבי מורי זצ"ל אל בית הרב. הוא דאג בגלל שראה כי הזמן עובר ועדיין לא שבת הביתה עם העוף. לכן הוא יצא לקראתי לעבר הבית של רבי דוד.

כשהגיע לשם הרבנית אמרה לו שהרב יצא ביחד עם הילד לשכונת בתי ורשה, לבית של רבי ישראל יצחק. כך מן השמיים אבי הגיע ממשי כשעמדנו בפתח הבית, כשרבינו כבר מוכן לצעוד איתי לבית השוחט. אבי הבין מיד מה קורה וסידר הכל על הצד היותר טוב, שלא להטריח את כבוד הרבנים החשובים. רבן של ישראל, גאון עצום ונפלא, הרב הגדול בעצמו! לא פחות ולא יותר מוכן 'לבזבז' שעתיים תמימות מזמנו על שאלה של ילד קטן. בנוסף לזאת אינו רוצה בשום אופן לפסוק בעצמו ולסמוך על דעתו הרחבה והקדושה... (מעובד מתוך 'דרשו')

הגאון ר' אליעזר טורק סיפר ששמע מדודו, הגאון רבי ישראל אהרן קופשיץ שליט"א, מראשי ישיבת 'תורה אור': רבי דוד קבע את מקום תפילתו בבית הכנסת שבשכונת בתי אונגרין בירושלים. לאחר התפילה היו המתפללים עוברים על פניו של רבינו כדי לאחל לו 'א גוטען' שבת. שבת אחת לאחר שסיימו כל המתפללים לעבור על פניו, רבינו צעד בצעדים זריזים אל מחוץ לבית הכנסת, התקדם לעבר אחד הבתים בפאתי השכונה, ונקש בעדינות על הדלת.

בני המשפחה פתחו ונדהמו לגלות את רבינו עומד בפתח ביתם. רבי דוד הסביר בענווה ובפשטות: "כעת עברו המתפללים לאחל לי 'א גוטען' שבת, אחד הילדים בשכונה, כמדומה שהוא בן משפחתכם, גם הוא עבר. בדיוק באותו רגע אחד המתפללים עיכב אותי בשאלה הלכתית. לכן לא השבתי לו כהוגן על איחוליו, באתי לכאן כדי להשיב לו 'א גוטען' שבת...". (מעובד מתוך 'אוצרותיהם אמלא')

הרב יעקב יוסף כ"ץ הידוע כרבי יעקב יוסף מפולנאה זצ"ל- נולד לפי אחת המסורות, בשנת ה'ת"ע (1705). בן למשפחת המקובלים ר' שמשון מאוסטרופולי זצ"ל, ר' יוסף כ"ץ זצ"ל (מח"ס 'יסוד יוסף'), ולמשפחת ר' יום טוב ליפמן הלר (מח"ס 'תוספות יום טוב'). בתחילת דרכו התנגד לבעש"ט, אולם כאשר הבעש"ט הקדוש הגיע לעיר שארגורוד, בה שימש רבינו כאב"ד, משך הצדיק את רבינו והוא הפך לתלמידו המובהק (ישנן גרסאות שונות כיצד הבעש"ט הקדוש משך את רבינו להיות חסיד). הלמדנות והקבלה ציינו את דרכו והשפיעו עליו השפעה מכרעת.

שימש כדיין וכאב"ד בשארגורוד שבפודוליה. לאחר הפיכתו לחסיד גורש ממשרתו על ידי בני עירו המתנגדים. בהמשך שימש כאב בית הדין בראשקוב, נימירוב ופולנאה. הנהגותיו מופלאות לאין ערוך. בכל היום היה מעוטף בטלית ותפילין ולא פסק מלימוד. למד לא פחות משבעה דפי גמרא בכל יום וקם בחצות הלילה להגות בתורה. הרבה להתענות. במשך שש שנים רצופות צם במשך היום ואכל בלילה, ושבע אחד בכל חודש ערך תענית הפסקה ממוצאי שבת קודש ועד לקידוש של השבת שלאחר מכן.

גאון בנגלה ובנסתר. לפי המסורת החסידית התעוררה התנגדות חריפה לספרו 'תולדות יעקב יוסף'. מסופר כי ר' יעקב שמשון משפטייווקא נסע לפראג בעקבות יחסו של ה'נודע ביהודה' לספר, התחפש לעני והקשה עליו בעת שיעורו. לבסוף סיפר שהוא הצעיר שבתלמידי רבינו, ולאחר שנוכח ה'נודע ביהודה' בגדלותו בתורה השתנה יחסו לספר. ר' דב בער, המגיד ממזריטש, אמר כי רבינו זכה לגילוי אליהו הנביא והשיג מדרגות גבוהות, ור' פינחס שפירא מקוריץ טען כי תורתו של רבינו היא מן השמיים. נפטר בפולנאה בכ"ד בתשרי ה'תקמ"ב (1781). לפי מסורת זו, חי כ-76 שנים. ציונו בפולנאה.

אביו: ר' צבי הכהן. **בנו:** ר' אברהם שמשון כ"ץ. **מחתניו:** ר' אברהם דב אוירבך מחמילניק, ר' צבי צאנזר. **מרבותיו:** ר' ישראל בעל שם טוב הקדוש. **מתלמידיו:** ר' יעקב שמשון משפטייווקא. **מספריו:** 'תולדות יעקב יוסף'- תורת הבעש"ט ויסודות תורת החסידות. הספר נדפס בשנת ה'תק"ם (1780) ונחשב לספר החסידי הראשון שנדפס **בן פורת יוסף** **יצנת פענה**- פירושים **כתונת פסים**. בשמות כל ספריו מופיע ברמז השם יוסף.

כיצד הרב יעקב יוסף מפולנאה התקרב ונעשה לתלמידו המובהק של הבעל שם טוב הוא מופלא ביותר, ידוע כי רבינו התנגד לחסידות. פעם אחד, אחד מתלמידיו המובהקים ביקש ממנו לבוא לחתונתו, והיות ותלמיד זה היה חביב מאוד בעיני הרב, הסכים הרב לבוא. החתונה נערכה במזבז', עיירתו של הבעש"ט הקדוש, והוא התנה עם תלמידו שלא יגשו לבעש"ט. כשהגיעו סמוך לעיירה, הם שכנו באכסניה. הרב ראה כי אב התלמיד החל מתלחש וכי את החתונה יערוך הבעש"ט היות ואביו של הכלה הוא תלמיד הבעש"ט. הרב כעס על כך ועל ביטול התורה של זמן הנסיעה ולא רצה ללכת איתם.

לאחר מכן התרכך היות ואף תלמידי חכמים היו מבטלים את תורתם על-מנת לשמח חתן-וכלה. בהגיעו למזבז' שאל היכן תערך החתונה, ואז נודע לו כי בביתו של הבעש"ט. הוא החליט לגשת שם ולהוכיח לכולם כי חס-וחלילה הבעש"ט אינו צדיק כפי שכולם חושבים. והנה, הגיע לבית ונדחק שם בין האנשים הרבים, והיות ולא הכירוהו, לא התייחסו אליו.

הוא שומע את הבעש"ט אומר: "אתם אנשי פולנאה, הרב יעקב יוסף הוא גדול בתורה. אבל השנה עברו עליו שני מקרים. המקרה הראשון, בערב פסח, היות ואשתו ניקתה לפסח, הוא עלה לעליית הגג ללמוד תורה. לאחר זמן הוא היה צמא. דרך החלון ראה את שואב המים עובר שם. הוא קרה לו, אבל שואב המים עשה את עצמו כאילו שומע. הרב ירד למטה וצעק עליו: "אני מרא דאתרא ואתה לא שומע לי?". למרות היותו כמרא דאתרא לא נכון עשה, משום ששואב המים הנו אחד מ-ל"ו הצדיקים ומיהר עם המים שלנו לצורך אפיית מצה". הרב שומע ומשתומם, אולם אמר לעצמו: "אולי שואב המים סיפר זאת".

והנה, הבעש ממשיך "ט ואומר: "עוד מקרה שעבר הרב. בערב תשעה באב, **בעודו בוכה על חורבן הבית, הרב ברגיש חלישות נוראה וכי הוא עומד להתעלף**. אחד מתלמידיו ניגש אליו והגיש לו תפוח ואמר שמדובר בפיקוח נפש. הרב בירך **"בורא פרי העץ"** ואז חשב לעצמו: "הפחות שבפחותים צם, ואני לא? הרי אני צם משבת לשבת" (באותו זמן נהגו מדי פעם להתענות ממוצאי-שבת ועד כניסת השבת לאחר מכן ברצף) ולא אכל את התפוח.

מרב צער על הברכה לבטלה נרדם. בחלום הוא רואה שהוא מסתובב בעיירה ומולו עומד גן בעל עצי פרי. הרב השתומם, הרי הוא גר שם ומעולם לא ראה גן זה. הוא חיפש את שומר הגן ושאל: "של מי הגן הזה?". השומר ענה לתדהמתו כי הגן שייך לרב מפולנאה. הרב התפלא ואמר: "אני הרב, ואין לי אוכל אפילו די מחסור, מהיכן יהיה לי גן?" השומר ענה: **"הגן נוצר מהברכה לבטלה של הרב"**. הרב באותו רגע הקיץ והבין כי מדובר בחלום אמיתי. הוא ניגש לספר התהילים אבל נזכר כי מדובר בתשעה באב. לאחר חצות לילה התחיל קורא בדמעות את ספר ראשון מהתהילים ונרדם. בחלום אמרו לו כי **העלים הקטנים שהיו על כל העצים נפלו**, מעוצמת קריאת התהילים, ואז התעורר.

הרב מיד החל לקרוא את הספר השני מהתהילים בבכיות ונרדם, והנה מודיעים לו כי **כבר נפלו כל הפירות** ואז הרב התעורר. מיד החל לקרוא את הספר השלישי מהתהילים בזעקות רמות ונרדם, והנה מודיעים לו כי **כבר נפלו כל הפרחים מהעצים** והוא התעורר. מיד החל לקרוא את הספר הרביעי מהתהילים בעצבות ובבכיות ונרדם, והנה מודיעים לו כי **כבר נפלו כל הענפים מהעצים** והוא התעורר. מיד הוא החל לקרוא את הספר החמישי בזעקות שבר של ממש ונרדם, והנה בחלומו מודיעים לו כי **כבר נפלו כל הגזעים**.

"ובכן, אנשי פולנאה" המשיך הבעש"ט, "אומנם יש לכם רב גדול, אבל הרב לא הצליח לעקור לגמרי את הגזעים והם רק נפלו. **כדי לעקור את הגזעים הרב חייב לבוא אלי**". רבינו מקשיב ולא מאמין למשמע אוזניו, כל מה שהבעש"ט הקדוש סיפר בדיוק קרה לו ולא החסיר מאומה. הוא ניגש לבעש"ט הקדוש וכשעניו זולגות דמעות אמר: "הרב, באוזננו שמענו והיינו כחולמים" וקיבל את הבעש"ט כרבו המובהק.

הצדיק הרב יהודה מועלם זצ"ל – נולד ב-כ' בשבט ה'תרפ"א (1921). התייתם מאביו כשהיה בן חודשיים ימים בלבד. בצעירותו למד בתלמוד תורה 'בני ציון', ובהיותו כבן עשר החל ללמוד בישיבת 'פורת יוסף', שם שקד על התורה הקדושה. בשנת ה'תש"ג (1943), בהיותו כבן 22, מונה לשמש כחזן ורב בבית הכנסת טוויג בשכונת 'מקור ברוך' בירושלים. בשנת ה'תש"ט (1949), בהיותו כבן 28, התמנה לר"מ בישיבת 'פורת יוסף' על ידי ראש הישיבה הגאון ר' עזרא עטיה, ובה הרביץ תורה במשך עשרות שנים ועד יומו האחרון.

מגדולי הדור. גאון בנגלה ובנסתר. ענוותן מופלג. לא הסכים ללבוש מעיל ארוך כיאה למעמדו הרוחני, עד שהכריחוהו בכך, ונעתר משום חשש לביזיון התורה ולומדיה. קירב לתורה רבים. התנהל בפשטות מופלאה וסירב לקבל עוזרים ומשמשים. מסר את נפשו למען התורה הקדושה ותלמידיו. דייקן. בכל ימות השנה היה מגיע לישיבה ללמד ברגליו ולא ברכב. מסופר כי תפילותיו לא שבו ריקם ורבים שפנו אליו נושעו. נודע כבעל רוח הקודש. מרן הרה"ג עובדיה יוסף זצ"ל היה רגיל לשלוח אליו אנשים כדי שרבי יהודה יעשה עבורם פדיון נפש ויברכם. הרביץ תורה למעלה מ-60 שנים. סלד מן הכבוד כבורח מן האש. נפטר ב-כ"ד תשרי ה'תשע"א (2010), בשעת המנחה של שבת בראשית. חי כ-90 שנים. ציונו בהר המנוחות בירושלים, בסמוך לציונו של החיד"א זצ"ל.

סבא (מצד האם): ר' יהושע שרעבני. **אביו:** ר' יצחק. **אמו:** מרת שמחה. **אשתו:** מרת רחל (נישוא בשנת ה'תש"ד). **מרביתיו:** הגאון ר' עזרא עטיה. **חברותא:** מרן הרה"ג עובדיה יוסף, הרה"ג בן ציון אבא שאול, הרה"ג מרדכי רביבו והרה"ג המקובל ר' יצחק כדורי. **מתלמידיו:** המקובלים והגאונים חכם מנצור בן שמעון, הרה"ג יוסף עדס, הרה"ג יעקב יוסף, הרה"ג בן ציון מוצפי שליט"א. **מספריו:** **ידרש יהודה** – סדרת ספרים מדברי תורתו.

לאחר חופשת החגים של סוכות, נכנס הרב בתחילת "זמן חורף" למסור את שיעורו, הביט הוא בתלמידו הרב רועי כהן ואמר לו: **"החורף הזה אתה מתחתן"**, ואכן, אותו תלמיד בא בקשרי נישואין בחודש טבת, והתחתן ביום א' ניסן.

סיפר הרב יעקב ששון על כוחו של הפדיון, שהרב עשה: פעם אחת, נכנסה אשה לביתו של מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל, לפני קרוב לחמישים שנה, ובכתה בפניו, שלא זכתה לזרע של קיימא, כי תמיד היא מפילה את פרי בטנה. מרן הביט בה ואמר: **"לכי לחכם יהודה מועלם, שגר ברחוב יונה, הוא יעשה לך פדיון נפש, והוא יכול לעזור לך"**. מיד הלכה האשה לרב, והוא עשה לה פדיון נפש וברכה, שתזכה לזרע של קיימא, וזכתה אחר כך לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה.

על הנהגותיו המופלאות, כיצד סירב להינות ולא הטריח את הזולת: סיפר על עצמו, כי מאז שנשא את אשתו הרבנית שתחיה, לפני כשבעים שנה, ועד היום, כשרצה לשתות כוס קפה, מעולם לא הכין רק לעצמו, אלא תמיד הכין גם לאשתו. הקשה נכדו: "ומה יקרה, אם סבתא לא תרצה?" ענה לו: "אני את שלי עשיתי".

כיוצא בזה סיפר המקובל הרב בניהו שמואלי שליט"א: "פעם אחת הגיע הרב בשעת לילה מאוחרת לביתו, הדלת הייתה נעולה, ובכיוס לא היה המפתח. מאחר ולא רצה להפריע את מנוחת אשתו, לא נקש על הדלת, אלא נותר מחוץ לבית במשך כל הלילה".

סיפר הרב יעקב יוסף זצ"ל על מעשה החסד של הרב: לפני זמן לא רב הגיע הרב לתחנת "מגן דוד אדום" במטרה לקבל טיפול רפואי. כשהגיע הרב ברגליו (ולא בסיוע רכב) הזדעזע בעל התחנה, בראותו את הרב הישיש, ומיד חש לטפל בו. הרב פנה אליו ואמר: **"לא בי תטפל, כי אם באדם שלייוותי הנה!"**. בעל התחנה העיד, כי הרב ליווה בעצמו את אחד מעניי העיר, שהיה מחוסר דיור, המוכר לתחנה, והדבר היה לפלא, איך הרב ברוב חמלתו חס על האדם וחשש לבריאותו והוליך אותו ברגליו לתחנה, כדי שיקבל טיפול רפואי הולם, על אף גילו המבוגר והמאמץ הגופני הנדרש ממנו בליווי זה. **המתין הרב, עד שיקבל את הטיפול הרפואי, ולאחר מכן החזירו במונית לביתו.**

אחד מתלמידיו הרב סיפר: "במשך תקופה ארוכה התקשיתי למצוא את זיווגי. באחד הימים נפגשתי עם בחורה, ונראה היה לי, כי ישנה התאמה בינינו, ונוכל לבנות בית נאמן בישראל. אולם למגינת לבי, הבחורה סירבה להמשיך להיפגש, מכיוון שעבדתי לפרנסתי במשך כל היום, ואילו היא ביקשה תלמיד ישיבה, שילמד חצי יום. סיפרתי זאת בצער לרב. בו במקום חייג הצדיק לבחורה ואמר לה: **"מדבר יהודה מועלם! אני ערב עבור הבחור, שילמד חצי יום"**. הרב לא הסתפק בכך, אלא נטל את קולמוסו וכתב מכתב חם עבורי, ואת התחייבותו האישית, שאלמד חצי יום". הוסיף הבחור בהתרגשות, **"היכן ניתן למצוא רב שכזה, שישפיל את עצמו כדי לעזור לתלמידו?!"**.

מספר ימים לפני פטירתו הזמין אבי הבן את הרב לברית מילה של בנו, הסכים הרב, למרות שמדובר היה על חשבון מנוחת הצהריים שלו. התפלא אבי הבן, והבין, שהרב סבור שהוא יישב סנדק. כדי שלא תיגרם אי נעימות, הודיע אבי הבן לרב שאין בכוונתו לכבדו בסנדקאות. אמר הרב לסובבים אותו: **"מאחר שאני הסנדק עדיף לי לנוח ולאגור כוחות להמשיך היום מאשר ללכת לברית. אבל, בכל זאת אלך. ואם תשאלו מדוע, כדי שלא יחשבו המזמינים, שנעלבתי שלא כיבדו בסנדקות, ויהיה להם חוסר נעימות מכך"**.

על ענוותנותו המופלאה, ניתן ללמוד מן הסיפור שלפנינו: לפני כעשרים שנה ביקשו ממנו ראשי הישיבה דאז שילבש פראק כראוי לר"מ בישיבה, אך הרב סירב בכל בתוקף. לקחו את המידות שלו והוציאו לו מהארון את כל החליפות והשאירו לו רק פראק. כשבא בבוקר ללבוש חליפה ראה שיש רק ארוך. מיד לקח מספריים וגזר מהארוך.

כשהגיע לישיבה, ראו זאת הרבנים ואמרו לו שאין מה לעשות, הוא חייב ללבוש פראק. אמר להם: "אני אעשה הסכם, קודם כל זה לא יהיה פראק, אלא מעיל ארוך. ודבר שני, אתם טענתם, שזה בגדי עבודה. אני אלבש רק בישיבה ומחוצה לה אמשך בבגדים קצרים". וכך היה, כשהיה הולך להתפלל בבוקר שחרית, היה לובש קצר וכשיוצא לישיבה יוצא עם ארוך. גם בצהריים אחרי הישיבה לא היה הולך בבגד ארוך, אלא קודם כל מחליף את החליפה.

ויפר הרב ניסים בן פורת הי"ו על התמדתו המופלאה של הרב בכל מקום ובכל מצב: "לפני עשר שנים אושפז הרב בביה"ח 'הר הצופים' בעקבות שבר ברגלו. מופלאה היה לראות את הרב שוקד על לימודו למרות הכאב שאחזו. הייתי מגיע אל הרב בשעות אחה"צ ללמוד עם הרב 'משנה ברורה'. אי אפשר היה לתאר את בקיאותו. **כל הספר שגור על לשונו מילה במילה.** באחד מימי שישי בתום הלימוד נפרדתי מהרב תוך קביעה שבע"ה ביום ראשון נמשיך את לימודנו. **כאשר חזרתי לביה"ח גיליתי לתדהמתי כי הרב סיים את כל הספר, וזאת לאחר שביום שישי היינו באמצע הספר.**

מזהדים היה לראות כיצד הרב מתנתק מהמתרחש סביבו, וכולו נמצא רק בתורה. באחד הימים, מצאתי את הרב לומד בלובי של המחלקה. מכשיר הטלוויזיה דלק כאשר מסביבו היו עשרות אנשים צופים במשחק כדור-רגל. במרכז הלובי, הייתה קבוצת בני-מיעוטים משחקים דמקה בקול רם. **ואילו הרב, שקוע כל כולו בתורה הקדושה ולומד 'משנה ברורה'. משל נמצא הוא בתוככי הישיבה.**

באחד הימים פנה אחד הפרופסורים לרב ושאל: "תגיד לי! מי זה שבא כל יום ללמוד איתך, בן או

נכד?". השיב לו הרב: "זה תלמידי לשעבר, הוא בכלל לא קרוב משפחה". ניכר היה בפני הרופא – שהוא מנסה להסתיר את תדהמתו הרבה. "מה, כך התלמידים מכבדים אצלכם את הרבנים?! אצלנו באוניברסיטה אין בכלל כבוד למרצים, חבל שאני לא למדתי בישיבה". ראה הרב, כי הוכשרה השעה ולבו נפתח ליהדות, דיבר על ליבו על חשיבות הנחת התפילין, ואכן לא ניתן היה להאמין, הפרופסור החל להניח תפילין מידי יום ביומו. ואין הוא היחיד, הרב שהיה בעל מתק שפתיים שכנע בדרכי נועם עוד מספר אנשים להניח תפילין מידי יום. בנוסף, ביוזמת הרב, **מאז אשפוזו החלו להתקיים תפילות מנחה וערבית בבית הכנסת של בית החולים.**

מידי שבת בשבתו היה מגיע בשעות הבוקר לביה"ח טוויג שבשכונת "מקור ברוך" שבירושלים לשמש כחזן, ושוב היה חוזר לפני צאת השבת כדי למסור את דרשתו הקבועה. מעולם לא החסיר ולא איחר לדרשתו. לא משנה מה היה מזג האוויר בחוץ: חם, גשום ואפילו כאשר השלג נערם ברחובות. **באחת השבתות הגיע הרב באיחור של פחות מחמש דקות לדרשתו.** לפתע קם אחד מהמתפללים והחל לצעוק על הרב לעיני כל מתפללי בית הכנסת: "מה זה אתה מאחר? בשביל מה אנחנו משלמים לך?".

הרב לא הגיב במאומה לדבריו, צעד כדרכו בענווה יתירה אל מקומו ונשא את דרשתו. לאחר התפילה הרגיש הלה, כי הגזים בתגובתו ופגע ברב ולפיכך בא לבקש את סליחתו, מה הופתע לשמוע את הצדיק אומר: "אין צורך בבקשת סליחה, אני בכלל לא שמת לב לדברים". רק נציין כעובדה כי "המשכורת" **השנתית של הרב באותם הימים הייתה אלף ש"ח בלבד!! המשכורת כללה את התפילות עבור ימים נוראים, חגים ומועדים, תקיעת שופר ושיעורי תורה לרוב. הרב למעשה היה מגיע אך ורק לשם שמיים.**

הרב רגיל היה להעלות על הכתב את חידושי הנפלאים והעמוקים בגמרא, אך לאחר מכן היה גונזם, כדי שלא יחשיבוהו כגאון ושלא ייכשל ח"ו בגאוה. חלק מהגיליונות מסר רבנו לתלמידו, הלה אספם וניתן היה לאגוד מהם ספר עב כרס. אולם, מאחר שהרב הזהירו שלא יפרסם בשום פנים ואופן את חידושיו, ונמנע מכך. באחד מן הימים גילה הרב כי לנכדו נודע אודות הכתבים הללו. תפס הרב את תלמידו ושלא כדרכו הקפיד עליו וגער בו: "הרי הזהרתי אותך שלא תגלה!!".

הרב יאיר אבא שאול סיפר על כוחן של ברכות הרב וכיצד התקיימו במלואן - ולהלן סיפור אחד מני רבים: אחת המשפחות בשכונת "מקור ברוך" נערכה לקראת מסיבת ה"בר-מצווה" של בנם. אולם ההורים לא תכננו לערוך את האירוע בהפרדה, כפי המתבקש. כל רבני השכונה ניסו לדבר על ליבם להניאם מכך אך ללא הועיל.

שמועה זו גונבה לאוזנו של הרב, קרא הרב להורי חתן הבר-מצווה ואמר להם: "אתם תקיימו את מסיבת הבר-מצווה של בנכם בצניעות, תוך כדי הפרדה בין הגברים לנשים, ואני מבטיח לכם בן בתוך שנה!". ההורים לא יכלו לסרב להצעה, מאחר שהם מחכים לבן במשך 8 שנים!!! ניאותו ההורים וערכו את האירוע בצניעות ובהפרדה המתבקשת. **דברי הרב התקיימו במלואם, בתוך שנה זכו ההורים לתאומים.**

אם ראשונים כמלאכים- הגאון הרב חיים זאנוויל אברמוביץ זצ"ל

הגאון הרב חיים זאנוויל אברמוביץ מריבניץ זצ"ל- נולד לפי אחת המסורות, בשנת ה'תרנ"ח (1898) בבוטושאן שברומניה. בגיל שנתיים וחצי התייתם מאביו ועבר להתגורר בבית האדמו"ר ר' אברהם מתתיהו פרידמן משטפנשט, שלא היו לו ילדים. הרבי אימצו ולימדו תורה. רבינו סיפר שבגיל שמונה עשרה שנים בלבד כבר ידע את כל הש"ס עם פירוש רש"י בעל פה. לפי המסופר, בעת חוליו של הרבי משטפנשט אמר לו הרבי: "שלושה דברים אני מעביר לך: את רוח הקודש שלי, את הצורה שלי ואת החן שלי". לאחר פטירת רבו עבר לשאץ. לאחר נישואיו התגורר ליד חותנו ביאס ובהמשך עבר לקשינב ולריבניצה.

לאחר השואה נשאר להתגורר בריבניצה תחת השלטון הקומוניסטי, שאסר פעילות יהודית, והחל לשמש כאדמו"ר. הוא מסר שיעורי תורה, מל ושחט במסירות נפש, ולכן היה נתון תחת מעקב השלטונות. הקפיד על טבילה במקווה במסירות נפש אפילו בקרח. בכל לילה ערך תיקון חצות באריכות גדולה ובבכיות, ולעיתים נמשכה עבודתו שעות רבות. הלך עם שק תחת בגדיו והרבה בתעניות. גאון עצום. רבים פנו אליו ונושעו. על פי המסופר, היה בעל רוח הקודש ואף העיד על עצמו כי ביכולתו לראות "מקצה העולם ועד סופו".

בשנת ה'תשל"ג (1972) עלה לארץ ישראל. בתחילה התגורר בקריית באבוב בבת ים, לאחר מכן בבני ברק ובהמשך בירושלים. נודע כקדוש עליון וכבעל מופתים. בשנת ה'תשל"ד (1973) עבר לארצות הברית והתגורר במיאמי, בקראון הייטס, בסי גייט שבברוקלין ולבסוף במונסי. תושבי מונסי כינו אותו ה'בא סאלי' של האשכנזים. נפטר באיסרו חג סוכות, כ"ד בתשרי ה'תשנ"ו (1995). לפי מסורת שנת לידתו ה'תרנ"ח, חי כ-97 שנים. ציונו בבית העלמין במונסי.

אביו: ר' משה (היה תלמיד של האדמו"ר ר' אברהם מתתיהו פרידמן משטפנשט). **אימו:** מרת יוטא ציפורה. **נשותיו:** מרת שרה (זיווג ראשון), מרת פרידא מלכה (זיווג שני). **מרבתי:** האדמו"ר ר' אברהם מתתיהו פרידמן משטפנשט, הגאון ר' יהודה לייב צירלסון (הרב מקשינב) והגאון ר' יהודה אריה לייבוש פרנקל מבוטושאן. **חברות:** האדמו"ר ר' יעקב יוסף טברסקי מסקווירא והאדמו"ר ר' אליעזר זוסיא פורטוגל מסקולן.

יפר ר' צבי הירש גרז'וי, שאביו שימש כמשב"ק של הצדיק: "ידוע כי הרבי היה הולך לטבול גם בימי החורף הקרים ביותר, כשהנהר היה קפוא כולו. הוא היה יוצא מן הנהר כחול כולו. באחד הימים הגיעו נערים לא יהודים לנהר וראו את הרב נכנס לנהר. הם החלו לזרוק לעברו אבנים. הרבי יצא מן המים לאחר כמה דקות והביט בהם לרגע אחד קצר. **אחד מהם באותו הרגע הפך למשותק וכך נשאר עד יומו האחרון.** העיר כולה הייתה בהלם למראה קדושת רבינו".

עוד סיפר ר' צבי הירש גרז'וי כי באחד הימים ביקש הרבי מאביו שיסיע אותו לאחת העיירות הרחוקות ביותר, כדי לעשות שם ברית מילה. הנסיעה ארכה כמה שעות. אחרי כמחצית מזמן הנסיעה ראה אבי כי הדלק עומד להיגמר והוא אמר שחייבים לעצור בעיירה הקרובה כדי להיכנס לתחנת דלק. הצדיק לא התייחס לדברים ואמר: "לא צריך למלא דלק".

ואכן כך היה. הם הגיעו עד אותה עיירה בלי שמילאו דלק. אחרי שהגיעו למקום, הרב אמר לאבי שיסיע לריבניץ לבדו. אבי סמך על דברי רבינו וגם כעת לא מילא את הרכב בדלק ונסע את כל הדרך חזר בלי דלק. כשהגיע לעיירה, נכנס לבית הרבי כדי להניח שם דבר מה. שם פגש את הרבנית שסימנה לו להיות בשקט. הוא שאל: "מה קרה?", והיא השיבה שהרבי כבר הגיע לפני מספר שעות וכעת הוא נח בחדרו.

רבינו הרבה בטבילות, ומדי יום טבל ש"י 310 טבילות. כשנשאל על כך השיב: "יש כל כך הרבה צרות, אבל יהודי צריך לעשות מה שצריך. התפקיד שלי לפעול ישועות". וכך פעל באמצעות הטבילות. באחת הפעמים היה הרב צריך להיות מסדר הקידושין באיזור תל-אביב. הרבי היה צריך לנסוע לחתונה ועדיין לא התפלל שחרית. כיוון שרצו שהרב יספיק עוד להגיע לחתונה, הביאו את הרב למקווה מים שהיה בקרבת מקום. אלא שהרבי אמר: "**זה לא מקווה, זה מים**".

כשנשאל מדוע אומר הוא כן, אמר: "תבררו אצל ר' אברהם מאיר פקשר אם המקווה בסדר". (מדובר ביהודי בשכונת סנהדריה בירושלים שהיה אחראי על החלפת המים במקווה). כשהתקשרו אליו, היה הלה בהלם וסיפר כי לפני מספר שעות הוא החליף את המים והיה צריך לתקן משהו, ולכן ניתק את המקווה מהבור והוסיף: "**המקווה הוא מהודר, אבל באותה שעה הוא לא היה מחובר לבור**". ותהא, "כמה אנשים כאלה יש, שיכולים להרגיש שזה רק מים?".

באחת הפעמים הגיע אדם לבקש ברכה מרבינו מכיוון שרצה להיכנס לעסק מסוים. הצדיק הביט לעברו ואמר לו: "אל תיכנס לעסק הזה!". אותו האדם אמר: "אבל רבינו, זה משתלם מאוד, אפשר להרוויח פה הרבה!". אבל הצדיק המשיך ואמר: "**לא כדאי לך**". אותו אדם לא שמע לקול רבינו כי הרגיש שרק רצה לקבל ברכה ולא יעוץ. בסופו של דבר סיפר שהוא שילם על כך ביוקר וכל העסק לא השתלם כלל וכלל כדברי רבינו.

יפרה אשתו הרבנית- פעם הלכנו לטייל. כל יום הוא נהג ללכת לטיול קצר. במהלך ההליכה הוא אמר: "כשאני מרגיש טוב, אני יכול לראות מקצה העולם ועד סופו". בנוסף אמר: "יש דברים שאני יודע, אך אין לי רשות לספר. זה ממש מתפוצץ בתוכי".

הצדיק הרב אברהם יהודה הכהן שוורץ זצ"ל- נולד ב-א' אב ה'תקפ"ד (1824) בעיר מאד בהונגריה. יחוסו מגיע עד אהרון הכהן. בגיל שנה אמו נפטרה. רבינו נלקח לבית אם אמו מרת זיסל שגידלה אותו במסירות. לאחר תקופה אביו לקחו חזרה לביתו במאד. בהתחלה למד אצל הגאון ר' אברהם דנציגר זצ"ל, בהמשך עבר ללמוד אצל הגאון ר' יהושע זעליג סג"ל באניהאד זצ"ל. עוד משחר טל ילדותו ניכר עליו חריפות שכלו והתמדתו. אחד מהדברים שהתבלט בהם, היתה ידיעת התרי"ג מצוות התורה. הוא ידע לומר אותם לפי הסדר וזכר כל מצווה מה מספרה ומקומה בסדר התרי"ג מצוות. כאשר היה כבן עשר שנים, כבר התפרסם שמו במרחקים לעילוי גדול. אביו שלח אותו ללמוד בישיבת הרב המרא דאתרא, הגאון ר' יצחק נתן ליפשיץ. ביום הבר-מצווה דרש פלפול נפלא וחריף שחידש מדעתו בסוגיא דחזקה דרבא (נדה מו.). כל השומעים התפלאו על גודל חריפותו.

בגיל ארבע-עשרה נסע לפרשבורג. מן החת"ם סופר קיבל אותו כתלמיד מן המניין למרות שבד"כ למדו אצלו רק מבני שמונה-עשרה שנים ומעלה. בישיבה עלה והתעלה ולמד בהתמדה רבה. שם זכה לגילוי אליהו הנביא. למרות שהיה צעיר התלמידים, שמו יצא לתהילה בקרב בני הישיבה. לאחר שנה וחצי נפטר רבו והוא עבר ללמוד בישיבת וורבוי אצל ר' בנימין וולף לעוו. לאחר נישואיו נשאר לגור בעיר אוהעל אצל חותנו. רבינו הרבה להסתופף בצל צדיקי דורו. בשנת ה'תר"ה (1845) חזר לעיר מולדתו מאד. שם למד כמה שנים בשקידה ובהתמדה נפלאה. כבר אז התפרסם בעולם בחריפותו ובחסידותו, והיה שמו כאחד הגדולים. במאד החזיק בישיבה והרביץ תורה לבחורים מופלגים וחריפים במשך כמה שנים. רבינו ישן בתחילת הלילה ובשעה אחת-עשרה למד עם תלמידיו בעיון עד אור הבוקר. בשנת תרכ"א (1861) התקבל לרב בעיר ברגסס, שם יסד ישיבה ועמד בראשה. צדקת פזרונו היתה מופלאה. בין עניי העיר ובין עוברי אורח שפסחו על הפתחים נהנו ממנו במידה גדושה. מלבד הנתניה שהושיט לכל אחד קירבם בסבר פנים יפות, האכילם והשקם. לרבינו היה כח קדוש לעורר לבבות לתשובה, לפשפוש ותיקון המעשים. כאשר פתח פיו בדברי התעוררות, אנשים רבים בכו וחזרו בתשובה. בשנת ה'תרמ"א (1881) מונה לרבה של מאד. שמו יצא בארץ כפועל ישועות. ביום הושענא רבה באמצע הקפה שניה התעלף. לפי המסופר, רופא שבדק אותו קבע כי מרוב בכיותיו וצעקותיו נקרע אחד מעורקי הלב רח"ל, וזה הגורם למחלתו. נפטר ב-כ"ד תשרי ה'תרמ"ד (1883) כשאמר את התיבות "וביך אפקיד רוחי". חי כ-59 שנים. נקבר למחרת בבית החיים בעיר מאד.

סבא (מצד האב): ר' משה הכהן (מזאמבור). **אביו:** ר' פינחס זליג הכהן (הראשון). **אמו:** מרת הענדל (בת ר' מרדכי צבי שוורץ ורעייתו מרת זיסל). **אשתו:** מרת פייגא (בת הנגיד הצדיק ר' משה ליב גינצלר מאוהעל). **ילדיו:** חמישה בנים ושש בנות. ביניהם: מרת הענדל ריזל (נישאה לר' יעקב עהרענרייך זצ"ל מפאבראנץ), ר' נפתלי (ממלא מקום אביו ואב"ד מאד), ר' אהרן מקראקא, ר' שלום מברגסס, מרת רבקה (נישאה לר' אליעזר צוקר ראב"ד ברגסס), מרת זיסל (נישאה לר' יהושע קארן מקראקא), ר' מרדכי זאב מקראקא. **מרבתי:** הגאונים ר' אברהם דנציגר, ר' יהושע זעליג סג"ל מבאניהאד, ר' יצחק נתן ליפשיץ, מרן ר' משה סופר (החת"ם) ור' אשר ישעיה רובין מרופשיץ והאדמו"ר ר' חיים הלברשטאם מצאנז. **מתלמידיו:** הצדיקים ר' מרדכי חנה פוקס מווילחאוויץ, ר' נתנאל פריד מבלמזיוורוש ור' יהודה גרינפלד. **מספריו:** **יקול אריה**- שו"ת, ביאורים, מכתבי תורה, חידושי תורה ופלפולים על התורה והמועדים.

כאשר בנו הגה"ק ה'בית נפתלי' זצ"ל גר בווישאוו, בשכונתו גר ערל רשע אחד שציער אותו ואת בני ביתו מאוד. כאשר נסע לבקר את אביו רבינו, הגידה לו זוגתו הרבנית, שיזכיר אצל אביו את צרתו, ויבקש ממנו שיהיה להם מנוחה מן השכן הערל. כאשר הזכיר את המבוקש, רבינו שאל את שמו ושם אמו של הגוי, אז רבינו אמר לו: "לעקור ערל מן השורש דבר קטן הוא, זולת אם יש לו שר למעלה, אז הוא עניין קשה", כאשר בא הבית נפתלי לביתו, כבר היה הערל מת, כן יאבדו כל אויביו ה'.

פעם אחת איש בא לפני רבינו ושפך לפניו את מר לבו, שנכרית אחת העלילה עליו בפלילים עלילות ברשע. הוא אמר שאם יאמינו לדבריה הוא יענש עונש חמור, ועתה נפשו בשאלתו, לעמוד לימינו ולהושיענו. רבינו ענה לו: "אל ידאג מאומה. לא יאונה לך כל רעה". בבוא זמן המשפט, והאשה היתה צריכה לומר את דבריה לפני השופט, נסתתם פתאום דיבורה, ולא יכלה להוציא אף הגה אחד. על כל השאלות של השופט ענתה בשתיקה מוחלטת, כי היתה כאלם לא יפתח פיו, וממילא כל העניין התבטל, והיהודי יצא לחופשי, ויהי הדבר לנס.

נכדו הגאון ר' מנחם ישעיה בן בנו ה'בית נפתלי' כתב: "שמעתי מאאמו"ר הגה"צ זצ"ל, שזקנו הרב הגדול החכם החסיד המפורסם מו"ה פינחס זעליג הכהן ז"ל, כשהיה לעת זקנתו סמוך על שולחן בנו רבינו זצ"ל ברגסס, הניח לבנו עושר רב, בערך ארבעים אלפים כסף. במשך שנתיים כבר לא נמצא בידו אפילו פרוטה אחת. זקנתי הצדקת המפורסמת ביקשה מרבינו מעות כדי שתוכל לקנות בגד. רבינו פתח את הארגז שהיה כספו מונח שמה, והראה לה כי הוא ריק מכל, ומתוך זה נודע לה צדקת פיזרונו הרב, שהיה משיא נערות עניות, והיא חשבה שקיבץ עבור תכלית זה מנדיבי עמנו, אבל את הכל שילם מכיסו". (הסיפורים מעובדים מתוך 'תולדות הקול אריה')

מֶרֶן הַרְבַּ מֹשֶׁה סוֹפֵר זצ"ל- החת"ם סופר, על שמו ועל שם ספריו (חידושי תורת משה), מגדולי רבני הונגריה, נולד בז' בתשרי ה'תקס"ג (1762) בפרנקפורט דמיין שבגרמניה. בהגיעו לגיל תשע למד בישיבתו של ר' נתן אדלר בפרנקפורט דמיין. בגיל 13 כבר דרש בענייני הלכה. נסמך להוראה על ידי ר' נתן אדלר הכהן ור' מרדכי בנט. נשא לאישה את בתו של ר' משה ידוויץ בפרוסניץ. מחוסר פרנסה קיבל על עצמו משרת רבנות בעיר דרזניץ, ובשנת ה'תקנ"ח (1798) עבר למטרסדורף ועמד בראש הישיבה כחמש שנים. בשנת ה'תקס"ג (1803), לאחר פטירת הגאון ר' משולם איגרא, נקרא לפרשבורג לכהן כרב העיר וכראש הישיבה. תחת הנהגתו התפתחה הישיבה והייתה לאחת הישיבות החשובות באירופה, ומאות תלמידים הגיעו ללמוד בה. עוד בטרם הגיע לפרשבורג כבר נודע כגאון וגדול בתורה. שימש כרב וכראש הישיבה בפרשבורג כ-36 שנים, עד יום פטירתו. על רבינו העיד נכדו, ששמע מפיו, כמובא בספר 'חוט המשולש', שכן היה סדר לימודו במשך תקופה: במוצאי שבת קודש למד 24 שעות רצופות ללא אכילה ושינה. בליל שני אכל וישן עד השעה אחת עשרה בלילה, קם ולמד עד ליל שלישי, התפלל ערבית, אכל ונשאר ללמוד כל הלילה, וכך בכל שני ימים ישן פעם אחת בלבד ולמשך שעות בודדות. לפי המסופר, כך נהג במשך שנתיים רצופות. נפטר בכ"ה בתשרי ה'ת"ר (1839). חי כ-77 שנים. ציונו בבית העלמין היהודי בפרשבורג.

אביו: ר' שמואל. **אימו:** מרת רייזל. **נשותיו:** בת ר' משה ידוויץ מפרוסניץ (זיווג ראשון), מרת שרה סורל (זיווג שני- בת הגאון ר' עקיבא איגר), אלמנת ר' צבי הירש הלר (זיווג שלישי). **בניו:** ר' אברהם שמואל בנימין (בעל ה'כתב סופר'), ר' שמעון (בעל ה'מכתב סופר'), ר' יוסף יוזפא ור' יצחק לייב (נפטר בילדותו). **מרבנותיו:** הגאונים ר' נתן אדלר הכהן, ר' פינחס לוי הורוביץ (בעל ה'הפלאה'), ר' משולם זלמן חסיד, ר' יעקב משה דוד טבלי שיירא, ר' מנחם ליליג ור' נתן מאאז. **מתלמידיו:** הגאונים ר' אברהם שמואל בנימין (בנו, ה'כתב סופר'), ר' הלל ליכטנשטיין, ר' משה שיק (המהר"ם שיק), ר' אריה מביא ור' מאיר איזנשטטר (המהר"ם א"ש). **מספריו:** **חת"ם סופר**- חידושים על הש"ס **שו"ת חת"ם סופר**- תשובות בהלכה **תורת משה**- פירוש וחיידושים על התורה **פירוש על הגדת פסח** **יצואות משה** **שירת משה**- שירים ופיוטים בדרך הקבלה **יספר זכרון**- תיאור המאורעות והצרות שעברו עליו ועל קהילת פרשבורג בעת המצור בתקופת מלחמות נפוליאון.

העיד נכדו ששמע מפי סבו (ספר חוט המשולש), שכן היה סדר לימודו של רבינו: במוצ"ש קודש למד 24 שעות רצופות ללא אכילה ושינה, בליל שני אכל אכילתו וישן עד שעה 11 בלילה, קם ולמד עד ליל ג', התפלל ערבית אכל ונשאר ללמוד כל הלילה וכו' כך שכל ב' מעת לעת ישן רק פעם אחת, וכן נהג שנתיים רצופות.

מסופר על הגאון ר' משה סופר זצ"ל, שפעם בא להתקבל לישיבתו בחור שלא ידע כלל צורת אותיות של א"ב, וכשעמדו על טיבו הבחינו בו שלא ידע כלום, והוא גם קשה תפיסה, וגם אינו זוכר דבר ממה שמלמדים אותו, אבל החת"ם סופר הבחין בו שהוא ירא שמיים והסכים לקבלו לישיבתו, וביקש מתלמידיו שיקבעו אתו סדרי לימוד. בתקופה הראשונה כשלמדו עימו היה קשה כקריעת ים סוף. **מפעם לפעם היו התלמידים פונים לרבם בטענה שיש כאן מקח טעות מעיקרו, והבחור אינו ראוי כלל ללימוד. אבל החת"ם סופר עודדם וחיזקם שלא יתיאשו וסוף ההצלחה לבוא.** ואכן לאחר עבודה קשה ומייגעת שנמשכה זמן רב, החל התלמיד להתקדם מדרגה לדרגה עד שהגיע לדרגה שכבר יכול היה ללמוד גמרא.

לאחר שנים רבות קיבל החת"ם סופר מכתב מדיין אחד, עם שאלות בהלכה. והשואל מפלפל בטוב טעם ודעת בראיות מהש"ס ומהפוסקים. החת"ם סופר הראה את המכתב לבנו, ולאחר שבנו קרא בעיון את המכתב, שאלו: "מה דעתך על שאלת הדיין?". ובנו ענה לו, **שהמכתב נכתב ע"י גאון בישראל.** להפתעתו גילה לו

אביו: **"דע לך בני, שהשואל הוא לא אחר מאשר אותו תלמיד שבשעתו כולם נתיאשו ממנו מללמדו תורה, ורק בזכות שעודדנו את תלמידו שיתמידו עמו בלימודו, הצליח אותו תלמיד להחזיק מעמד, ובמשך הזמן התמיד בלימודו וזכה להעלות ולהתעלות עד היום."**

האדמו"ר מקלויזבורג סיפר בשם ר' יחזקאל משינווה, שהעיד כי בפרשבורג עירו של החת"ם סופר, גר אדם רשע בשם **שמחה**. ועינו הייתה צרה בתלמידי החת"ם העוסקים בתורה, עד שאיים שילשין עליהם למלכות כי משתמטים הם מעבודת הצבא. **הוא התרברב כי יליבישם מכנסיים אדומים.** כאשר נוכחו ראשי הקהל בסכנה המרחפת על הישיבה נכנס מיד לרבינו ונכנסו אליו בעיצומו של השיעור, רמז להם לומר מה בפיהם, והם בכו וסיפרו לו על הסכנה המרחפת על ראשם. החת"ם המשיך בשיעורו כאילו דבר לא קרה, והעסקנים הנאמנים נשארו לעמוד, תוך שהם לוחשים לו שצריך לפעול ללא דיחוי. הורה הרב על הגמרא ואמר: "אנו עושים". והמשיך בשיעורו ללא כל הפסק. לאחר השיעור הלך הרב אל אותו רשע וניסה לדבר על לבו שיחזור בו מכוונתו, אך ללא הועיל. והרשע לא קם ולא זע בפניהם ועוד העיז פניו לומר, שאין מה לדבר איתו ובכוונתו לשטוח למחרת בבוקר, את כל דבריו בפני בית-המשפט. נענה החת"ם סופר ואמר: **"בוקר וידוע ה' את אשר לו."** מיד כאשר עזב את הבית **נשתרבה לשונו של אותו רשע וגרמה לחנק בגרונו.** אשתו של המלשין אשר ראתה כי ח"י בעלה בסכנה, רצה אל החת"ם סופר והתחננה לפניו שיתפלל לרפואתו. השיב לה הרב: **"אני מתפלל עבורו תפילה ההוגנת לו- 'ולמלשינים אל תהי תקוה', ותוך כדי דיבור יצאה נשמתו.** הרב, ברצותו לקדש שם שמיים ברבים, יצא להלווייתו של אותו רשע, וליד מיטתו פתח ואמר: **"שמחה לארץ- שמחה מובל לקבורה בארץ, וששון לעירך- העיר פרשבורג צהלה ושמחה."**

בו של הגאון רבי עקיבא יוסף שלינגר זצ"ל (הצדיק ר' יוסף שמואל זצ"ל) נמנה על מקורביו של החת"ם סופר. **כאשר הקשתה בתו ללדת וישבה ארבעה ימים על המשבר, ביקש מהחת"ם סופר שיעתיר ויתפלל עבורה.** ואכן תפלתו עשתה פרי והאשה ילדה בשעה טובה ומוצלחת את עקיבא יוסף. עם שחר, בא ר' יוסף שמואל לבשר לרב את הבשורה המשמחת. "מתי ילדה?", התעניין החת"ם סופר. "כחצות הלילה" - השיב. **"ומדוע לא באת לבשרני מיד?",** שאל הרב. **"כי לא רציתי להעיר את רבינו"** הייתה התשובה. **"להעיר?!"** תמה החת"ם סופר, **"הרי היית מחייה את נפשי בבשורה! שכן זה הלילה הרביעי שלא ישנתי מרוב צער וחרדה לשלומה!"**

הסדר בישיבתו של רבינו בפרשבורג היה, שהוא מסר סדרת שיעורים בעשרים וארבע סוגיות. סדרת השיעורים התפרסה על-פני שלוש שנים, ובשנה הרביעית היה מתחיל את סדרת השיעורים מחדש, בעבור תלמידים חדשים. יצחק-אהרון לנדסברג היה תלמיד מצטיין בישיבה, ושמו הלך לפניו כאחד העילויים שבחבורה. הוא נכנס לישיבה בגיל צעיר, ועל-כן נשאר בה שנה נוספת, דבר שלא היה מקובל. עם תחילת הלימודים של השנה החדשה סח לפי תומו באוזני תלמידי הישיבה החדשים, כי עדיין זוכר הוא היטב את השיעור הראשון ששמע מפי רבינו בבואו לישיבה. התלמידים הצעירים ביקשו שיחזור על השיעור והוא והחל להרצות בשפה קולחת ובנוטחת את שיעורו של החת"ם-סופר בסוגיה הנלמדת.

אך סיים יצחק-אהרון את 'שיעורו', הגיע רבינו ופתח בשיעורו. התלמידים החליפו ביניהם מבטי פליאה. הם זכרו היטב את מילותיו של יצחק-אהרון, בשעה שחזר על השיעור, ואלה היו כמעט אותן מילים שיצאו זה עתה מפי ראש-הישיבה. כעבור כמה דקות קלט רבינו את חילופי המבטים וביקש הסבר לדבר. מבוכה השתררה בחדר. לבסוף בחר באחד התלמידים ותבע ממנו להסביר. התלמיד נאלץ לספר, כי זה עתה חזר התלמיד לנדסברג בדיוק על אותו שיעור. רבינו שקע בהרהורים ולבסוף אמר: "האומנם הבחור יצחק-אהרון לנדסברג הקדימני באמירת השיעור? אם כך, אין לי מה לחדש הפעם". סגר את הגמרא ויצא.

עזיבת רבינו באמצע השיעור השרתה אווירה קשה בקרב התלמידים. יותר מכולם חש יצחק-אהרון תחושת אשם עמוקה. בלב נשבר ובראש מורכן ההסתגר בחדרו. "מה עוללתי לרבי היקר!", מלמל בעיניים זולגות דמעות, "איך גבה ליבי וכיצד העזתי להחציף פני כל-כך!". תלמידי הישיבה הבינו לרוחו של יצחק-אהרון ולא הפריעו לו. חלפה שעה, חלפו שעותיים, חלף הלילה, ויצחק-אהרון עודנו מסתגר בחדר. העניין היה לנושא השיחה היחיד בישיבה: האם חטא יצחק-אהרון במעשהו, או שמא עשה זאת בתום-לב מוחלט ואין להאשימו? האם נכון נהג הנשאל כשגילה לראש הישיבה את האמת, או שזה מקרה שבו מותר ומוטב היה 'לשנות' מן האמת? האם על יצחק-אהרון להתנצל לפני החת"ם-סופר? ואולי ראוי שמשלחת גדולה, המייצגת את כלל התלמידים, תתייצב לפניו ותבקש את מחילתו?

את הדיונים הבלתי-פוסקים בסוגיה קטעה הודעתו של החת"ם-סופר. בהודעה נקראו כל תלמידי הישיבה, ללא יוצא מן הכלל, להתכנס באולם ביהמ"ד בשעה הנקובה. בתוך דקות החלו שמועות וניחושים, בשאלה מה יגיד ראש-הישיבה. האופטימיים, ואלה היו במיעוט, הניחו שהוא ישמיע כמה מילות מוסר ויסיים את הפרשה. הפסימיים נעו בניחושיהם בין שיחה קשה ונוקבת, ובין הגרוע מכול-הודעה על נטישתו את כס ראש-הישיבה, הואיל ו"אין לי עוד מה לחדש". המתח באוויר הורגש היטב. כארבע-מאות תלמידי הישיבה המתינו לתחילת דבריו של ראש הישיבה. הרב סקר את התלמידים בעיניים לחות ושתק.

לפתע פרץ בבכי. "בני היקרים", פתח ואמר, "מאז אתמול אינני מוצא מרגוע לנפשי. מה עשיתי! ביזיתי את תלמידי יצחק-אהרון. במקום לשבח תלמיד יקר זה, שקלט וזכר את שיעורי מלפני שלוש שנים, נחפזתי לבטל את שיעורי וגרמתי לו עוגמת-נפש וצער עמוק. אספתי את כולכם לצורך דבר אחד". מבטו עבר מתלמיד לתלמיד עד שמצא את מבוקשו. בקצה האולם, בפניה, הצטנף לו, חיוור ורועד, יצחק-אהרון. ראש הישיבה קרא לעברו: "אנא, תלמידי היקר, אנא סלח לי!". צמרמורת הרעידה את מאות התלמידים. ראש ישיבתם, הגאון הנודע, מכנס אותם רק כדי לבקש בנוכחותם מחילה מתלמידו. המאורע המסעיר העסיק את בחורי הישיבה בפרשבורג עוד זמן רב. התלמידים הצעירים, שהצטערו על שהפסידו שיעור מפי רבם, הבינו כי זכו לשיעור יקר הרבה יותר, שיעור מיוחד באהבת-ישראל ובענווה, שיעור לכל החיים. ואילו התלמיד העילוי, מוקד הפרשה, גדל והיה לרבי יצחק-אהרון לנדסברג, לימים אב-בית-דין של גרויסרודין.

הגאון הרב אברהם גנחובסקי זצ"ל- נולד ב-א' תשרי ה'תרצ"ז (1936) בתל-אביב. כבר בצעירותו ניכר היה, כי עדין לגדולות. התמדתו הייתה מופלאה. למד בישיבת אור ישראל בפתח תקווה. לאחר מכן למד בישיבת פוניבז' לתקופה קצרה, וכעבור זמן עבר ללמוד בישיבת סלבודקה בבני ברק. חברו לספסל הלימודים היה הרב משה מרדכי שולזינגר, והשניים נחשבו בולטים בכשרונותיהם ובהתמדתם. חמותו נישאה בזיווג שני לגאון ר' דב בריש וידנפלד מטישין. לאחר נישואיו התקרב לרב וידנפלד, והוא יחד עם הגאון ר' יוסף שלום אלישיב, הסמיכו להוראה. במשך שנים למד בכולל של ישיבת סלבודקה, ובמשך תקופה כיהן כר"מ בישיבת חמד בראשות רב המושב הרב שלמה נח קרול. בשנת ה'תשכ"ז (1967), כשנתיים לאחר פטירת הרב וידנפלד, התמנה על פי צוואתו לכהן כאחד מראשי ישיבת טשיבין בירושלים, שבה כיהן במשך 45 שנה והעמיד תלמידים רבים. כיהן גם כנשיא המרכז הארצי לטהרת המשפחה. במקביל לתפקידו בישיבה מסר שיעורי תורה רבים בבתי מדרש ובבתי כנסת של קהילות וחוגים שונים ברחבי הארץ.

לצד עיסוקיו התורניים הרבה לעסוק בפעולות צדקה וחסד. **ענוותן מופלג. בקיאותו נודעה בכל התורה כולה.** בעל מידות מופלאות. התרחק מגינוני שררה וכבוד והיה מחלק בעצמו חבילות של קמחא דפסחא לנצרכים. היה נוסע כאחד האדם בקו 400 לירושלים עד לימי מחלתו בחודשים האחרונים, בהם חלה במחלה הארורה וכבר קשה עליו היה לנסוע ורק אז הסכים להיעזר ברכב תלמידו. על אף מחלתו וכאביו העצומים סירב לבטל את שיעורו ולצורך כך נשאווה ממיטת חוליו בבית-הרפואה אל היכל הישיבה. נפטר ב- כ"ה תשרי ה'תשע"ג (2012). חי כ-76 שנים. ציונו בבית החיים 'שומרי שבת' זכרון מאיר. בהלווייתו השתתפו יותר מחמישה עשר אלף אנשים.

אביו: הרב אליהו משה. **אמו:** מרת גיטה (בת הגאון הרב דובער נוחימובסקי, אב"ד גולדינגן). **אשתו:** מרת אסתר הדסה (בתו של הרב הגאון רפאל יונה ברנפלד, מצאצאי מרן החת"ם סופר). **ילדיו:** הרב שלמה יוסף, הרב רפאל יונה ז"ל (נפטר בחייו לאחר מחלה). **חתנו:** הרב בנימין מאיר. **מרבותיו:** הגאונים הרב יוסף רוזובסקי, הרב יחזקאל אברמסקי. **מספריו:** **בית אמי- חדר הורתי-** על מסכת הוריות **יבר אלמוגים יבני ראם-** שיעורים ודרשות שמסר בלילות שבת בבתי כנסת שונים (יצא לאחר פטירתו על ידי תלמידיו)

הסיפורים הובאו בקונטרס שנכתב ע"י תלמידו ר' שמואל אהרן פיש למלאת שלושים לפטירתו: רגישותו של הגאון רבי אברהם גנחובסקי זצ"ל לכבודו של הזולת, קטן כגדול. היה לשם דבר. אף פיקחותו הגדולה עמדה לסייע לו בעניין זה. התושייה המופלאה שלו באה לידי ביטוי גם בכל פעם שהיה צורך לחלץ מאן דהוא ממבוכה. פעם אירע שליווה בחור לפסיכיאטר. והנה בחדר ההמתנה הוא פוגש יהודי מוכר שהחל לנוע בחוסר נוחות מכך ש'נתפס' במקום כזה... לא חלפה שניה ורבי אברהם כבר רץ לעבר היהודי כשדמעתו על לחיו ומבקש בתחנונים: **"אנא ממך, אל תגלה לאיש שפגשתי אותי כאן..."**

בסיימה של אחת החופות בה סידר קידושין, הועמדה לרשותו מונית על ידי בעל השמחה. אולם לפתע הבחין באוטובוס, ויתר רבי אברהם על המונית ורץ לאוטובוס. מקום אחד נשאר לו שם ליד יהודי לוקה בנפשו, שישב עם צרותיו והודיע לו כי **יש לו עבורו רק חצי מקום...** **"זה בסדר, לי מספיק רבע מקום"** - הרגיע אותו ראש הישיבה הדגול.

אברכים נרעשים שראו זאת התחננו לפניו שיחליף עמם מקום. אך הוא הכריז: גם עבור מיליון דולר לא אשנה את מקומי... לאורך כל הדרך הוא סבל מפטפוטי הסרק של אותו מסכן. ומשהחל הלה לדבר שלא כדת, אמר לו רבי אברהם: **"אני עיף וייתכן שארדם, תעיר אותי אם אפסיד משהו חשוב..."**. בסיימה של הנסיעה חיבק את שותפו לדרך ואמר לו בנעימות מיוחדת: **"כל כך נהנתי לשבת לידך..."**

פעם הרב עמד בתחנה כדי לנסוע לירושלים, והיה עמו ת"ח מופלג אחד ועצר טנדר אחד לצדיק 'טרמפ' והציע שייקחם לירושלים ועלו שניהם. וכאשר התחילו בנסיעה, החכם שעלה יחד עם רבינו התחיל בהצעת שאלה בענייני חו"מ ומיד התחיל מו"ר **לשאלו על הג'רפה שבגן החיות**, היאך נראה לו שהביאו אותה מחו"ל הרי היא גבוהה מאד ועוד כיו"ב בכל מיני הבלים ודברים בטלים וכך כל הדרך עד ירושלים.

בהגיעם שאל הת"ח את מו"ר: **"מה הייתה פשר הנהגתו זו?"** וענה לו רבנו: **"אשתו של הנהג גם-כן נסעה ברכב והיות והנהג גם כן לת"ח יחשב שכן הוא פותח ספר. אולם הדברים שביקשת לדבר הינם עמוקים ולא היו לפי השגותיו של הנהג. אם-כן, כאשר רעייתו תראה שלא יהיה לבעלה מה להוסיף- ייתכן שהיא תזלזל בבעלה ושלום הבית שלהם ייפגם"**. ועוד שרצה להראות שמותר לת"ח לדבר בעוד כל מיני עניינים, משום שידע מו"ר שיש צורך בדבר זה להשכנת השלום.

הגאון רבי דב מלר שליט"א סיפר שנתלווה עם רבנו בתענית אסתר לנסיעה בקו 402 לירושלים והיה מו"ר מותש מעייפות כיוון שלא ישן בלילה הקודם. **והנה הגיע אוטובוס וכולו מלא ועלה מו"ר** והנה יושב בחור ולידו מקום ריק, ושאלו הצדיק: **"האם אפשר לשבת?"**. ואמר הבחור: **"אני שומר את המקום לחברי שיעלה בתחנה הבאה"**, ואמר מו"ר: **"אתה עושה מצוין, שאתה דואג לחברך!"**.

והמשיך הרב להיכנס באוטובוס, והנה יושב אדם ובנו לצידו והציע למו"ר, **שייקח את הבן על ברכיו ויוכל הרב לשבת לצידו**, ואמר רבנו שאינו מוכן בשום אופן. ונעמד הצדיק במדרגות שע"י הדלת האחורית, והנה מגיעים כמה מהיושבים ומציעים את מקומם, ואמר להם מו"ר: **"תרחמו על בן אדם שרוצה ללמוד הרי כאשר אני אשב ארדם מיד!"**.

הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיצ'ב זצ"ל - סגורם של ישראל - נולד בשנת ה'ת"ק (1740) בעיירה הוסקוב שבמחוז פשמישל, למשפחת רבנים שבמשך כ"ו דורות לא הוסר ממנה כתר תורה. לפי המסופר, בשעה שנולד אמר הבעל-שם טוב הקדוש לתלמידיו כי ירדה נשמה גדולה מהשמיים שתמליץ טוב על ישראל. בגיל שבע החל ללמוד ראשונים ואחרונים. בנעוריו נודע בכינויו 'העילוי מירוסלב'. בגיל שתים-עשרה עבר לירוסלב והתפרסם כעילוי. נודע בזיכרונם המופלא והיה גאון בנגלה ובנסתר. לאחר נישואיו ישב בבית חותנו שבלברטוב ועסק בתורה.

הרה"ק ר' שמואל שמלקא הלוי הורביץ מניקלשבורג השפיע עליו להגיע למגיד ממזריטש, ובמשך מספר שנים למד חסידות בבית המגיד. בשנת ה'תקכ"א (1761), לאחר שחותנו ירד מנכסיו, נאלץ לקבל עליו משרת רבנות בריצ'וואל. לפי המסופר, המתנגדים לחמו בו, ובהושענא רבה הכניסו אותו לחבית אשפה עד צווארו כדי שלא יוכל לומר דבר שבקדושה, קשרו את ידיו והוציאוהו מחוץ לעיר מעבר לתחום שבת. רבינו ברח לביתו של ר' ישראל הופשטיין, המגיד מקוזניץ, כשהוא מתפלל לבורא עולם שלא יעניש את הפוגעים בו.

בשנת ה'תקכ"ה (1765) התקבל לרב בז'ליחוב. רדיפות המתנגדים לא פסקו, ובשנת ה'תקל"א (1771) עבר לפינסק. לפי המסופר, גם שם התנכלו לו מתנגדיו ואף התנפלו על ביתו ושדדו אותו. בשנת ה'תקמ"ה (1785) החל לכהן כרב בברדיצ'ב. על אף הרדיפות הרבות שסבל ממתנגדיו, סגור על מעשיהם והוסיף ללמד זכות על ישראל. נודע בענוותנותו המופלאה ובאהבת ישראל שלו. מסופר כי רבים פנו אליו לברכה ולישועה. הרבה לעסוק בפדיון שבויים ובהכנסת כלה וכן הרבה בסיגופים ובתעניות. נפטר ב-כ"ה בתשרי ה'תק"ע (1809) בברדיצ'ב שבאוקראינה. לאחר הסתלקותו אמר ר' נחמן מברסלב: "מי שיש לו עיניים פקוחות רואה כי כבה אור העולם". חי כ-69 שנים. מרוב הערצתם לרבו לא קיבלו עוד בני ברדיצ'ב רב לקהילתם במעמדו, וגדולי התורה שכיהנו בעיר אחריו נשאו בתואר דיין ומורה הוראה.

אביו: ר' מאיר (שימש כאב"ד זמושץ'). **אמו:** מרת שרה סאשע. **אשתו:** מרת פרל (בת ר' ישראל פרץ מלברטוב. נישא לה בהיותו כבן 17 שנים והיא האריכה ימים למעלה ממאה שנים). **בניו:** ר' מאיר (מח"ס 'כתר תורה', נפטר בחיי אביו), ר' ישראל (רבה של פיקוב וממלא מקום אביו) ור' דוב בער. **בנותיו:** מרת אסתר, מרת גולדה, מרת גיטל ומרת תרצה. **מרבתי:** אביו ר' מאיר, ר' דב בער (המגיד ממזריטש), ר' שמואל שמלקא הלוי הורביץ. **חברותיו:** ר' יוסף תאומים (בעל ה'פרי מגדים'), ר' אריה ליבוש פרץ (אחיו של חותנו). **מתלמידיו:** ר' אהרן מז'יטומיר, ר' אברהם דוב מבוטשאטש, ר' חיים יוסף מפיסטין, ר' אברהם מרדכי מפינטשוב, ר' יוסף מנמירוב, ר' ישכר דוב (מח"ס 'הזכירה') ור' צבי חסיד. **מספריו:** **יקדושת לוי** - על התורה.

בשנת ה'תקכ"א, כשמלאו לרבינו 21 שנים בלבד, התמנה לכהן כרבה של רוטשול, במקום ר' שמלקא, שעבר לכהן כרבה של שינווא. גדלותו בתורה והליכותיו הנעימים משכו אחריו את הערצת ההמונים. רבינו לא חס על כבודו והיה יוצא אל בני עדתו, ומשוחח כשווה בן שווים עם פשוטי העם ובתוך כך נוטע בהם יראת שמיים ומקרבם לתורה.

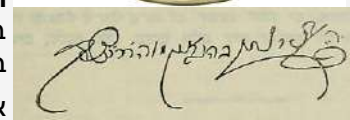
התנהגות זו של הרב לא מצאה חן בעיני תקיפי הקהל, הם ראו בכך פגיעה בכבודם. **הם החלו להציק ולמרר את חייו, כדי שיתלק מהרבנות.** רבינו שליבו גדוש באהבת הבריות, היה שופך את צקון לחשו לפני יושב מרומים, שלא יעניש את אלה המצערם אותו. מעשה היה, ואשה אחת, שבעלה היה מראשי המתנגדים והחולקים עליו, **שפכה על הרב דלי של מים דלוחים ואף הטיחה בפניו חרפות וגידופים.**

נכנס רבינו לביה"כ, ניגש לארון הקודש ואמר: **"ריבונו של עולם! סלח ומחל לאשה זו, שביקשה בכעסה לגרום לי בושה וכלימה. הרי אשה זו עשתה רצון בעלה, וחכמינו זצ"ל אמרו: איזוהי אשה כשרה? העושה רצון בעלה."** עד שפעם אחת גברו ההצקות ובהושענא רבה נאלץ לברוח מהעיר, כשהוא הולך ברגל והאתרוג והלולב בידו ונמלט לבית רבו במזריטש. ישב אפוא הרב בבית מדרשו של המגיד ועסק בתורה ולא סיפר לאיש מאומה, מכל אשר עבר עליו.

אשתו הצדקנית וילדיו הפעוטים נשארו ברוטשול. חששו תקיפי הקהל, שמא יעיז לשוב רבינו לביתו.

הם הרסו את ביתו ושמו את בני ביתו בעגלת אשפה ושלחו אותם מהעיר, תוך שהם ממנים רב אחר במקומו. אחד מנאמניו של הרב נסע למזריטש וסיפר לצדיק על כך. רבינו החל מיד להתפלל בדמעות, וביקש מהקב"ה כי המתנכלים לא ייענשו. כשראו תלמידיו את גודל צדקתו של רבו, נמנו וגמרו אומר לנסוע לז'יטומיר, למגיד ר' זאב וולף ה'אור המאיר' ולבקש ממנו להתפלל לעונשם של מתנגדי רבינו. כשהגיעו אליו וביקשוהו, נאנח ר' זאב אנחה ואמר: **"מה יכול אני לעשות? עד שאני אטול את סידור התפילה לידי, כבר עמד ר' יצחק לוי להתפלל עליהם, שלא ייגרם להם חלילה עונש על ידו!"**

על ציפייתו למשיח של "סגורם של ישראל" יעיד הסיפור המופלא הבא: בביתו של הרב עשו סעודת "תנאים" לאחד מנכדותיו וקבעו את זמן החתונה ל"שבת נחמו". הסופר כתב בתוך התנאים: "החתונה תהיה אם ירצה ה' בשבת נחמו בעיר ברדיצ'ב". כשקרא רבי יצחק את התנאים, קרעם לגזרים ואמר מתוך כאב: "איך כותבים כי החתונה תהיה בברדיצ'ב, בשעה שאנחנו מאמינים ומצפים בכל יום למשיח שיבוא ויגאלנו ויקבץ את נפוצותינו לארצנו הקדושה? אלא שכך צריך לכתוב: החתונה תהיה אי"ה בשבת נחמו בירושלים עיר קודשינו, ואם חלילה עד אז לא יבוא משיח צדקנו, תהיה החתונה בברדיצ'ב".

פעם אחת ראה רבינו יהודי שאוכל בתשעה באב. הרב פנה אליו ושאל: "אולי כבודו לא יודע מה התאריך היום?". הלה ענה: "היום תשעה באב". הרב המשיך ושאל: "אולי אינך יודע מה קרה היום?". "היום נחרבו שני בתי המקדש, ולכן כולם צמים!". הרב הביט בו בעיניים רחמניות ושאל: "אולי אינך מרגיש טוב ולכן אתה אוכל?". "אני בריא כמו שור!" ענה בחוצפה. הרב הביט לשמיים ואמר: "ריבונו של עולם, תראה כיצד ילדיך אינם מסוגלים לשקר. **גם כאשר הם אוכלים בתשעה באב, הם אומרים רק את האמת!**".

פעם אחת בערב פסח לאחר חצות אמר לשמשו: "בוא ונצא לשוק". ראו גוי שממבריחי המכס היה. "יש לך בד מחוץ לארץ?" - "יש", השיב הגוי. "כמה מטרים של בד יש ברשותך?" - "כמה שתמצא", ענה הגוי. רבינו הלך ופגע באדם מיישראל ושאל אותו: "יש לך חמץ?" - "חמץ?", נרתע, "אסור, אנחנו לאחר שעה שישית כעת". פגע ביהודי שני ושאל: "יש לך חמץ?" - "מה סח רבינו?", השיב הלה, "חמץ בשעה כזו? כלום יצאתי חלילה מכלל ישראל?" רבינו נשא את עינו כלפי מעלה ואמר: "ריבון העולמים, הבט משמים וראה את עמך ישראל, כמה חרדים הם על דבריך וזהירים במצוותך. קיסר רוסיה מלך אדיר, כמה שרים, שוטרים ושופטים, ובתי כלא יש ברשותו. חיילים העמיד על הגבולות, שלא להכניס סחורה תוצרת חוץ ואף על פי כן מכניסים כל מיני סחורות ומצויות הן למכירה בשוק. **ואתה כתבת עלינו בתורתך 'לא יראה לך חמץ' ואין שוטר ואין נוטר, ובערב פסח מבעוד יום לא יראה ולא ימצא משהו חמץ בכל גבול ישראל!**".

פעם אחת במוצאי יום כיפורי הגיע ר' שמואל, תלמיד רבינו לבית רבו לראות כיצד הוא מרגיש לאחר הצום מאחר ורבינו עבד את הבורא כל היום בשקידה עצומה למעלה מכוח אנוש. למרות שעברו שעות מהצום, הצדיק עדיין לא שתה. כשראה את תלמידו אמר: "טוב שבאת, אספר לך מה שהתרחש. השטן קטרג היום לפני בית דין של מעלה וטען: "אתם בית דין צדק. הגידו לי מדוע אם אדם גזל מחברו רובל אחד אתם שוקלים את העברה במשקל המטבע, ואם אדם נתן נדבה רובל אחד אתם שוקלים את העני ואת כל בני ביתו שנהנו מהנדבה. מדוע אינכם מסתפקים גם כאן במשקל המטבע? או מדוע אינכם שמים בכף המאזנים את הנגזל ואת כל בני ביתו שסבלו מהנזק?", ניגשתי והסברתי: "**הנדבן רוצה לקיים את נפש בני האדם, לפיכך צריך לשקול את בני האדם. ואילו הגזלן אינו מבקש אלא את הכסף בלבד ואינו נותן דעתו על בני אדם. לכן אין לשקול כאן אלא את המטבע בלבד.** כך סתמתי את פיו".

מעשה ברבי ר' יצחק מניסכז שהיה נשוי לנכדתו של רבינו ואכל על שולחן של חותנו במשך ארבע שנים. לפני שהתחתן ביקש שרבינו יסכים להסמיך אותו ליותר מארבע שנים. אבל הצדיק, טען, **שבשום אופן אינו יכול להבטיח מזונות לזוג יותר מארבע שנים.** והיה אז הדבר לפלא בעיני כל. **אך לבסוף התברר הדבר ככלות ארבע שנים ביום האחרון, נפטר הצדיק מברדיטשב.**

מאמרתיו: הלואי ואזכה לאהוב את הגדול והצדיק שבעם ישראל, כמו שהקב"ה אוהב את הרשע ביותר בעם ישראל.

הגאון הרב יורם מיכאל אברג'ל זצ"ל - נולד ב-י"ז בסיוון ה'תשי"ז (1957) במושב ברוש, לאחר שהוריו עלו ממרוקו. למד בישיבת בני עקיבא 'בית יהודה' שחרי"ת בכפר מימון, לאחר מכן למד בישיבת 'תפארת צבי' ובישיבת 'הנגב'. עוד בהיותו אברך צעיר עסק בהפצת תורה. לאחר נישואיו עבר לנתיבות. למד גם בכולל 'בית ישראל' ובכולל להוראה בשדרות. בנתיבות התקרב למקובל ר' ישראל אבוחצירא, ה'בבא סאלי' ובמשך כחמש שנים זכה לשמשו במסירות. בשנת ה'תשמ"ה (1985) הקים בנתיבות את כולל 'קול רינה רב פעלים', בהשראת ה'בבא סאלי'. בתחילה שכן הכולל במקלט, ועם התרבות הלומדים התפתחה פעילותו לרשת גדולה של כוללים ומוסדות חינוך. הקים את רשת החינוך 'באר מים חיים', הכוללת מעונות יום, גני ילדים, בתי ספר יסודיים לבנים 'בניהו' בנתיבות ו'באר מים חיים' בבאר שבע, ביה"ס היסודי לבנות 'בוא רינה' ע"ש אמו, תיכון לבנות 'שפתי רננות' וישיבה קטנה 'תפארת בחורים'. הלימוד ברשת הכוללים התקיים לאורך שעות היממה, במסגרת כוללי יום, כוללי חצות וכוללים עם הנץ החמה, שבהם עסקו במקצועות התורה השונים. הרשת מנתה עשרות כוללים ברחבי הארץ ונקראה ע"ש החכם ר' יוסף חיים מבגדאד, ה'בן איש חי'. במסגרת מוסדותיו פעל גם ארגון החסד 'ברכת יוסף ופעולת צדיק', שסייע למשפחות נזקקות.

כמו כן שימש כנשיא המרכז הארצי לטהרת המשפחה. העמיד אלפי תלמידים ופעל רבות להפצת תורה ולקירוב יהודים לעולם התורה. נודע כבעל חסד וכענוותן מופלג, התבטל בפני תלמידי חכמים, שימש כאב מסור לתלמידיו והסתפק במועט. מאור פניו, חיוכו החם והלבבי ואישיותו הכובשת נגלו לעין כל. הקדיש את חייו למען הזולת ודאג לרווחתם של אחרים. נפטר בליל שבת פרשת בראשית, כ"ז בתשרי ה'תשע"ו (2015), לאחר שהזדכך בייסורים קשים ממחלה קשה וקיבלם באהבה. חי כ-58 שנים. ציונו בנתיבות. בנו, ר' חיים יוסף דוד ור' ישראל, המשיכו את דרכו.

אביו: ר' חנניה. **אמו:** מרת רינה. **אשתו:** מרת גאולה (לבית דדון). **בניו:** ר' חיים יוסף דוד, ר' ישראל. **בנותיו:** מרת נחמה, מרת רינה, מרת רות, מרת רחל. **מרבותיו:** הגאון ר' יששכר מאיר (ראש ישיבת הנגב). **מספריו ומתורתו:** **יבצור יורם** - שיעורים על ספר התניא, 17 כרכים **יאמרי נועם** - על התורה והמועדים **יורם ונישא** - מתורתו.

אנחנו הורים לארבעה ילדים וגרים בקרית עקרון. בחודש תשרי ה'תשע"ד, נולד לנו ב"ה בן לאחר שלוש בנות וקראנו את שמו איתמר. בגיל ארבעה חודשים הוא החל לרדת במשקל באופן חריג. בדיקות הדם אימתו את החשש והרופאה שלחה אותנו בדחיפות לבית-הרפואה 'שניידר'. לאחר בדיקות דם מקיפות מנהל המחלקה אמר כי **הילד נמצא במצב קשה מאוד והוא סובל ל"ע מבעיה מטבולית ומפגיעה קשה בכבד**. הוא אושפז במחלקה והחלו לטפל בו בצורה אינטנסיבית כדי לייצב את מצבו. למחרת האשפוז נסעתי לרבינו לקבל את ברכתו לרפואת איתמר, והוא אמר חד משמעית: **"הילד יהיה בריא, אל תדאג"**. גם הרב ניסים מויאל אמר: "אתפלל עליו שהכל יהיה בסדר הוא יהיה בריא". חלפו מספר ימים. כל ניסיונות ההאכלה של איתמר עלו בתוהו וגם החיבור לזונדה לא עזר. הרופאים החליטו שחייב לעשות לו עירוי תוך ורידי, דבר שנעשה בחדר ניתוח ובהרדמה מלאה.

עוד באותו הערב הייתי בבית מרן הרב שטיינמן ומרן הרב חיים קניבסקי. שניהם ברכו את איתמר לרפואה שלימה. הרב קניבסקי אמר שעלי לקבל על עצמי שרוולים ארוכים ולגדל זקן, כמובן שהסכמתי. בדרכנו חזרה מבני ברק לבית הרפואה הרופאה התקשרה ואמרה: "הילד במצב קשה, הכבד פגוע. אנחנו מכניסים אותו לחדר ניתוח בהרדמה מלאה להחדרה נוספת של עירוי תוך ורידי כפול". מחדר הניתוח הוא הועבר למחלקת טיפול נמרץ כשהוא מורדם ומחובר למכונת הנשמה! לילה אחד בעודו מונשם ומורדם, התעוררתי בשעה שתיים בלילה. הסתכלתי עליו: קטן, חסר אוזניים ומחובר לאינספור צינורות וחוטמים. אז הבנתי את העוצמה של ברכות השחר: "בא..." מתיר אסורים! איתמר שכב במיטה. גופו וראשו כבולים בצינורות הנשמה והזנה. כולו נפוח מהנוזלים והתרופות. לאחר שבוע שבו היה מונשם ומורדם איתמר פקח עיניים. הרופאים אמרו שמצב הכבד שלו קשה מאוד.

המנהל המחלקה לחדרו. "אני רוצה שתדעו שמצבו קשה ביותר. כדאי שתחשבו על השתלת כבד. מחר תבוא מתאמת השתלות ותדבר אתכם". הסתכלנו עליו ואמרנו: "ד", אתם רופאים טובים ושליחים נאמנים אבל אנחנו מאמינים בקב"ה ונזכה בעז"ה לנס גלוי!". למחרת נסעתי לקבל חיזוק וברכה מרבינו. סיפרתי שלפי תוצאות הבדיקות איתמר במצב קריטי, הכבד פגוע מאוד ומדברים על השתלה דחופה. הרב אמר: "הילד יבריא בלי ניתוחים ובלי השתלות!". בוקר אחד, במהלך ביקור רופאים שגרתי נכנסו לחדרו כל הרופאים הבכירים. מנהל המחלקה הביט בו ופנה ליתר הרופאים ואמר: "אני מודאג מהילד הזה, הכבד שלו במצב קריטי. תוך כמה ימים הכבד יתפורר".

הימים הבאים עברו בציפייה דרוכה לנס המיוחל. היינו בטוחים בתפילות ובברכתם של גדולי הדור. כמה ימים לאחר הפורים בדיקות הדם הראו שיפור מדהים. הכל התהפך לטובה. מדדים שליליים שהרקיעו שחקים צנחו תוך מספר ימים פי שלוש בצורה בלתי מוסברת מבחינה רפואית. הצהבת צנחה מ 24 ל 9, הכבד התחיל להתאושש בצורה שהדהימה את הרופאים, שלא האמינו שזה הילד ששכב גוסס לפני כמה ימים. לאחר כשלושה שבועות בטיפול נמרץ הועברנו למחלקה רגילה. כעבור חמישה ימים שוחררנו לביתנו כשהכבד כמעט בריא. הרופאה שטיפלה בו בטיפול נמרץ הביטה בו ביום השחרור כשדמעות על לחייה מסרבת להאמין שזה התינוק שהיה במצב אנוש ועל סף השתלה לפני ימים ספורים ועכשיו מחיך אליה. מנהל מחלקת טיפול נמרץ הביט ואמר: **"אני מאושר, אין ספק שזכינו לראות נס! הילד הזה נס רפואי !!!"** (רב פעלים) **קרדיט תמונה: קול רינה, רישיון CC0 1.0, Wikimedia Commons**

בכל יום היו ממתנים עשרות אנשים מחוץ לחדרו של רבינו מי לברכה ומי לעצה ותושיה מהצדיק. בין הבאים היו אנשים שביקשו ברכה לזיווג הגון, לפרנסה בשפע, לבריאות איתנה, לרפואה שלמה, הצלחה בחינוך הילדים ועוד שאר צרכי עם ישראל. הללו היו שופכים את תוך לבם בחדרו של הרב, והצדיק היה מאזין לדבריהם ולכל אחד מהאנשים היה מנסה לסייע ככל יכולתו.

אולם בפיהם של בני הזוג, **שפקדו באותו יום את חדרו של הרב, הייתה הפעם בקשה שונה**. בני הזוג הללו היו נשואים למעלה מעשר שנים, ועדיין לא זכו להיפקד בזרע בר-קיימא. הם השקיעו הון רב בטיפולים רפואיים יקרים ומסובכים, אך לשווא, כל הטיפולים אצל הרופאים לא הניבו תוצאות.

אחד הרופאים הבכירים אף הגדיל לעשות והתבטא בעניין מפורשות באומרו: **"כשיצמחו לי שערות כאן, בכף היד, יהיו לכם ילדים!"** אמר כשהוא מנופף מולם בכף ידו הפרושה. **כמובן שמלים אלו שברו את רוחם**. כל כך הרבה ציפו, יחלו, השתוקקו- והנה אותו פרופסור גדע באחת את תקוותם. בני הזוג המדוכאים, לאחר זמן מה עיכלו את הבשורה המרה ולבסוף החליטו להגיע לרבינו. עתה משהמתינו מחוץ לחדרו של הרב, **לא באו לבקש ממנו שיהפוך עבורם את השמיים**.

הם באו בסך הכל כדי לשמוע דברי נוחם ועידוד. **הם רצו לבקש מהרב, שיברך אותם שיוכלו לעמוד בניסיון הקשה, ושרוחם לא תישבר נוכח הבשורה המרה**. הם למעשה 'השלימו עם אותה בשורה' של אותו רופא בכיר. אלא שבפנים, בחדרו של הרב, המתינה להם הפתעה.

הרב שמע את סיפורם הקשה, ולאחר מכן אמר: **"בעזרת השם, השנה יהיה לכם ילד!"**. בני הזוג לא האמינו למשמע אוזנם. **האומנם?! הבטחה מפורשת מפי הצדיק הסעירה את רוחם**. הם לא חלמו אף לרגע אחד לשמוע משפט שכזה מפיו של הצדיק. הם קמו והלכו לדרכם, נרגשים ומאושרים עד עמקי נשמתם וסיפרו לכל הסובבים עימם את שמע הבשורה.

אולם מכריהם וידידיהם בשומעם זאת ניסו להנמיך את ציפיותיהם, כדי שאם לא תתקיים הבטחת הרב- סביר להניח שהפעם ירגישו הללו 'מכה עצומה הנוחתת על גבם' ועלולים הפעם להישבר לחלוטין! ולכן אמרו להם בעדינות: **"חבל לכם לצפות ולהתאכזב שוב... חבל, הלא הרופאים אמרו זאת במפורש, שלא יהיה לכם ילדים"**.

ברם, בני הזוג היו חדורים באמונת חכמים חזקה, יוקדת ואיתנה. הם קיבלו את דבריו של הרב ללא עוררין, ולא הסכימו שהסובבים יחלישו את רוחם ואמונתם. הם התפללו לבורא העולמים שישלח להם את ישועתו בזכות הצדיק. ואכן, ברכתו של הרב פעלה את פעולתה, כנגד כל תחזיותיהם השחורות של הרופאים.

עשרה חודשים חלפו, ובני הזוג הגיעו שוב אל חדרו של רבינו. אולם הפעם בדמעות שמחה וגיל באו להזמינו לשבת כסנדק בברית המילה של בנם בכורם! (מעובד מתוך 'רב פעלים')

הגאון הקדוש רבי אלעזר רוקח זצ"ל - נולד בקראקוב שבגליציה בשנת ה'תמ"ה (1685). על פי מסורת המשפחה, ייחוסו עולה עד רבינו אלעזר מגרמיזא, בעל ה"רוקח", ומבעלי התוספות ואף לרש"י הקדוש. משפחתו הייתה ממשפחת מרגליות, ומצאצאיו התפתחה לימים משפחת רוקח, שממנה יצאו בין השאר אדמו"רי חסידות בעלז. כבר בצעירותו נודע בגאונותו בנגלה ובנסתר, בחסידותו ובפרישותו. בשנת ה'תס"ה (1705) החל לכהן כרב בראקוב שבפולין, ובשנת ה'תס"ט (1709) עבר לכהן כרבה של טרנוב. בהמשך התמנה לאב"ד ברודי שבגליציה. בתקופת כהונתו בברודי הקים בית מדרש שבו התפללו בנוסח ספרד על פי האריז"ל. נודע בהנהגותיו הקדושות והיה יושב במשך היום עטוף בטלית ובתפילין.

בשנת ה'תצ"ה (1735) נבחר לכהן כרב הקהילה האשכנזית באמסטרדם. לכבוד בואו התקבל בכבוד גדול, ובתקופת כהונתו שם המשיך לעסוק בתורה, בקבלה ובהנהגת הקהילה. באמסטרדם הדפיס בשנת ה'תק"ק (1740) את ספרו הנודע "מעשה רוקח" על המשנה, שבו גילה רמזים וסודות בקבלה הטמונים בדברי המשנה. למרות מעמדו הרם החליט לעזוב את רבנות אמסטרדם ולעלות לארץ ישראל. בשנת ה'תק"א (1741) הגיע לצפת והתיישב בה. יש מקורות המתארים אותו כנשיא ארץ ישראל או כנשיא הקהילה, ובמסגרת תפקידו עסק גם בענייני התמיכה בעניי ארץ ישראל. רבינו נודע כגאון בנגלה ובנסתר וכמלומד בניסים. החיד"א כתב ששמע נפלאות על חסידותו ובקיאותו. במסורת החסידית נקשר שמו גם במרן הבעל שם טוב הקדוש, וסיפורים רבים נמסרו על מדרגתו וקדושתו. נפטר ב-כ"ז בתשרי ה'תק"ב (1741), זמן קצר לאחר עלייתו לארץ ישראל. חי כ-56 שנים. לפי המסורת המרכזית נטמן בבית העלמין העתיק בצפת, במערת האשכנזים. קיימת גם מסורת שלפיה מקום קבורתו בחברון.

סבו (מצד האב): ר' אליעזר מרגליות (אב"ד לומבלא). **אביו:** ר' שמואל שמלקה מרגליות (אב"ד ליסקא ועלקוש שבפולין). **אימו:** מרת טייביל. **אשתו:** מרת חוה (בת הגאון ר' שמואל שמעלקי הלוי הורוביץ, אב"ד טארנא). **בניו:** ר' משה (אב"ד זלוטשוב וז'בראז'), ר' שלום (אב"ד טיקטין). **מרבתי:** אביו ר' שמואל שמלקה, ר' נחום. **מספריו:** **מעשה רוקח** - על התורה ועל המשנה, ובו רמזים וסודות בקבלה בתוך דברי המשניות **ארבעה טורי אבן** - שו"ת ופירושים על 'משנה תורה' לרמב"ם.

בתקופת כהונת רבינו באמסטרדם הוציאה ממשלת הולנד לכבודו מטבע. בצדה האחד הייתה חקוקה צורתו עד חצי גופו ובצדה השני היה רשום: "נתקבל כאן, יום ד' כ"ז אלול ה'תצ"ה (1735 לפ"ק), לאורך ימים טובים, הווי מתפלל בשלומה של מלכות" (שלא ברצון רבינו ולאחר מכן נגנזה). סיפר מכ"ק מרן מהר"א על סיבת הוצאת המטבע: בתקופת רבינו באמסטרדם, אנשי המדע של הולנד גילו שעקב תולעים רבות הנמצאות בבטן האדמה המנקרות ומחטטות בה, דבר מסכן את קיום המדינה כולה, שהיא כידוע חצי אי. ראשי המדינה עמדו אין אונים נוכח סכנה איזמה זו. השמועה הגיעה למלך על הרב הצדיק והקדוש שבעיר אמסטרדם, שיכול בכוח תפילתו לחלץ את המדינה מסכנה זו. בלית ברירה פנו ראשי המדינה אל רבינו שיתפלל להצלת המדינה. רבינו יצא לשדה כדי לשפוך שם את שיחו לפני בורא עולם. **בתום תפילתו ראה כל העם כיצד המוני תולעים יוצאות מן האדמה והולכות להטביע עצמן בתוך הים,** אז ידע כל העם כי הסכנה חלפה, לאות הוקרה על פעולתו זו הוציאה הממשלה ההולנדית את המטבע.

יפר מרן הגאון ר' יששכר דב רוקח מבעלזא זי"ע, כי בעת שהגיע זקנו (רבינו) לאמסטרדם, המתה כל העיר לקראתו, בני ברית ושאינם בני ברית נהרו להקביל פניו, לחזות בזיו תארו ולהשתתף במעמד הכביר של קבלת הפנים שהוכן לכבודו. **בין המצוטופים ברחובה הראשי של אמסטרדם הייתה גם בתו הצעירה של מלך הולנד, ולמרבה הצער נפלה הילדה בין רגלי הנדחקים ונרמסה למוות.** התעורר רעש גדול ודבר האסון נשמע בית המלך. אך כפסע היה עד שירה המלך לסלק את הרב מחולל המהומות, ואולי אף לגרש את כל יהודי הולנד מתחומי הממלכה. בתוך דקות הגיעו הדברים גם לאוזניהם של ראשי הקהילה, שהיו סמוכים לרבינו בראש השיירה, ואלו הזדרזו לספר לו על המצב העדין והמסוכן. **נשא רבינו תפילה לשלומה של בת המלך, ומכוח תפילתו שבה לתחיה. ויהי לנו.**

אחיו הגדול, ר' אהרון, היה אביה של שפרינצה, אשת רבי אלימלך מליז'נסק בעל ה'נועם אלימלך'. אחיה יהושע היה לבקן ונולד ל"ע עיוור. התינוק הוחזק במרתף אפל, על פי החלטת הרופאים. בביקור של רבינו אצל אחיו, בירך את כל בני הבית, **ושם את ידיו הקדושות על עיני יהושע, שנפקחו באותו הרגע והוא החל לראות.** באותו מעמד בירך את שפרינצה, שבעתיד תלד בן, וביקש שזה ייקרא על שמו, לזכר הנס. וכך עשתה. **בן זה הוא רבי אלעזר ויסבלום מליז'נסק.**

ידוע אמסטרדם יושבת על הנהר, וסכר עבה מגן עליה לבל ישטפו המים את העיר, פעם בתענית אסתר עלו בנהר רבבות דגים בעלי חרצובות בראשיהם ובחרצובותיהם החלו לנגוח על הסכר והיה נראה, שבתוך זמן מועט יבקע הסכר וכל העיר תשטף במי הנהר. שלח המלך לקרוא לרבינו, והזהירו, **שאם תוך שלשת ימים לא יסוגו הדגים מהסכר, יוציא המלך כתב גירוש מידי לכל יהודי הולנד.** ענה רבינו, שיש בכוחו למלא את בקשתו, בתנאי שהמלך יממן מקופת המלוכה יין לרוב מחר ביום הפורים, שיוכלו היהודים לשתות כאוות נפשם. בתחילה כעס המלך ולאחר מכן הסכים לעשות כן. המלך הוציא צו, לפיו יממן יין לרוב על חשבון המלכות לכל היהודים, והיהודים הציבו ברחובות העיר חביות גדולות לרוב מלאיות יין והעיר אמסטרדם צהלה ושמחה בטוב לב ומשתה, והשמחה גאתה שחקים, עד שלא זכורה שמחת פורים באמסטרדם כאוות פורים, **ויהי בפורים לעת ערב בשעת סעודת היום הגיע שליח מאת המלך לבית רבינו והודיעו, שכל הדגים נסוגו, והעיר ניצלה מסכנת שיטפון.**

בזמן הפלגתו לארץ ישראל בליל ראש השנה הייתה סערה גדולה בים, והספינה עמדה להיבקע, ונעשה נקב גדול שדרכו נכנסו מים. האנשים התאמצו מאוד לשאוב את המים, והיו בסכנה גדולה, אך רבינו ישב ספון בחדרו. שני האנשים שהיו עמו לשמשו באו אליו וצעקו: "בצרה גדולה אנחנו ועוד מעט תטבע הספינה". כאשר שמע כך אמר רבינו בהתלהבות: "פוקד אני עליכם שתזמינו עצמכם בזריזות רבה, שתיכף בעת שיאיר עמוד השחר תעמדו הכן, ונתקע בשופר, לקיים את מצוות היום", וכן היה. **אמנם כאשר תקע רבינו בשופר, אז עבר רוח אלקים על פני המים וישוכו המים, ויקם סערה לדממה ויחשו גלי הים, ויבואו בשלום אל מחוז חפצו לארץ הקודש.** והסביר ר' בונם מפשיסחא שרבינו לא כיוון בתקיעת השופר לסגולה, אלא רק השתוקק לזכות לקיים את המצווה הקדושה והבורא חס עליהם.

הצדיק הרב מרדכי שלום איפרגן זצ"ל - נולד ב-י' סיוון ה'תש"א (1941) בקזבלנקה שבמרוקו. במרוקו שימש ככתב בעיתון "לריזין מרוקאן", ובהמשך עבר לאוסטרליה. בגיל 33 עלה לארץ. באותם הימים הגיע לאוזניו שמעו של מרן רבי ישראל יעקב קניבסקי זצ"ל, בעל ה"קהילות יעקב", הסטייפלר זיע"א. הסטייפלר, כדרכו בקודש, גער בו וגירש את רבינו מבייתו. הרב עמד נבון מחוץ לביתו ונתה מדוע מרן הסטייפלר גירש אותו. אחד מבאי ביתו של מרן 'קהילות יעקב' הבחין בו והציע לו להיכנס שוב ולשאול מדוע הרב גירש אותו מבייתו. הרב איפרגן נכנס שוב אל הסטייפלר וסיפר לו שנפשו איוותה ללמוד תורה. הסטייפלר חייך לעברו לנוכח העזתו ועקשנותו להיכנס בשנית לאחר שגירש אותו ואמר לו: "אם תלמד תורה בהתמדה וברצינות, אז אחרי מותי תהיה יותר מפורסם ממני ותוכל לברך יהודים!".

רבינו הקדיש את חייו ללימוד התורה ולזיכוי הרבים. הרב נכנס לכולל בישיבת דיסקין של הרב רוטנשטיין בגבעת שאול בירושלים, שם הסתגר כעשר שנים רצופות והקדיש את ימיו ולילותיו ללימוד התורה בהתלהבות ובהתמדה. ברכת הסטייפלר התקיימה בו. רבו, הרב רוטנשטיין, הבחין ביכולותיו המופלאות של תלמידו ובכושר הדיבור שלו ושלח אותו לדרוש ברחבי הארץ. כך זכה לכינוי "הדרשן הירושלמי". בלילות היה מכתת את רגליו ברחבי הארץ ובכל יום מסר כמה שיעורים. כיתת את רגליו יומם ולילה, בשבתות ובחגים. גם ביום הכיפורים ובליל הסדר לא ויתר על מסירת שיעורי תורה. אחד ממקורביו סיפר בעת ההלוויה: "שנה אחת התלוויתי לרב ביום כיפור לתשע דרשות ברחבי לוד מקצה לקצה".

הקים כ-30 מוסדות חינוך בישראל תחת השם "שובה ישראל – עם כל הנשמה". בלוד הקים שלושה כוללים שבהם לומדים אברכים הפועלים בעיר לחיזוקם ולחונכותם של ילדים ובני נוער בסיכון. היה מוכר בציבור הרחב כפועל ישועות, ורבים היו מבקשים את עצותיו, את הקשבתו ובעיקר את ברכתו. נודע כמומחה בפירוק שמות ובהכנסת ברכה, מזל ותקווה בהם. היה אוהב כל אחד ואחד מעם ישראל בצורה מופלאה, וברכותיו היו מתקיימות.

ביום י"ז בטבת ה'תשפ"ב (2021) נפטר בנו הגדול, ר' יונתן. כאשר רבינו היה בדרכו לסדרת דרשות בדימונה ובבאר שבע, חש ברע, אולם סירב לוותר והגיע בשארית כוחותיו למסור את דרשותיו. לאחר סדרת בדיקות התברר כי בגופו מקננת המחלה הנוראה. למרות זאת התגבר כארי והשתדל להמשיך בסדר יומו הרגיל והתובעני של זיכוי הרבים ומתן ברכות ועצות. כחמשת אלפים ניסים פלאיים שהתחוללו בזכות תפילותיו וגזירותיו הקדושות נאספו בארבעה ספרים. נפטר ב-כ"ח תשרי ה'תשפ"ג (2022), בגיל 81. ציונו בהר המנוחות בירושלים.

אביו: ר' יעקב. **אימו:** מרת מרים. **מילדיו:** ר' יונתן (נפטר בחי' רבינו), ר' משה (ממלא מקום אביו). **מרבותיו:** הרב רוטנשטיין.

פעם הגיעו לפניו נציגים של בני משפחה פילנטרופים מפורסמים באנגליה אשר סכסוך ירושה של עשרות מיליוני שטרלינג היו מוקפאים בחשבון הבנק בשל הסכסוך שנמשך מעל שלושים שנה. הרב הבטיח להם שתוך שנה הכל יסתדר בתנאי שיקבלו על עצמם לסייע ולו במעט לכולל הצדיק משטפנסט. אכן הפלא העצום התרחש כעבור מחצית השנה העולם היהודי עזר נשמתו כשהתברר שהסכסוך בא אל פתורו וכספי הירושה חולקו לכל היורשים כפי שהבטיח.

רבינו היה מבטל מחלות ללא מורא ופחד. "אין לך שום דבר", היה אומר בביטחון. למשל "מרים - מחלות רעות ילכו מיד", וכן על זה הדרך. כאשר נאמרו הדברים, מקורביו חששו מה יהיה אם חלילה לא יהיה כדבריו. אולם הרב ביטל את החששות: "אני לא רק מברך, אני מתחייב לכם" היה אומר בבטחה. אולם לאחר שהתחייב היה מקבל על עצמו תעניות ותפילות למען התגשמות הבטחותיו. לפעמים גם היה נוקב בתאריך בו תחול הישועה.

פעם היה שכן שהתנכל לפעילות מוסדות שטפנסט. היה זה ביום ל"ג בעומר. הרב אמר כי עד ראש השנה השכן יעזוב את המקום. הדבר היה מופרך ותלוש מהמציאות, לקראת ההילולא של הצדיק משטפנסט ב-כ"א תמוז אנשי המוסד פנו אל הרב ושאלו: "מה יהיה, השכן ממשיך להציק ולהפריע?".

הרב חשב לרגע ופתאום אמר: "אני אשב על הארץ בתפילה ארבעים יום עד שיעזוב את המקום". ביום הארבעים בדיוק, השכם בבוקר השכן המציק נקש על דלת המשרד. לפתע שינה את עורו והודיע כי הוא עוזב את המקום במהרה. הנוכחים שצפו במתרחש לא האמינו למשמע אוזניהם, כאשר בדקו בפתק הקוויטל שכתבו לרב התברר כי זה היום הארבעים בדיוק!

גברת מרים. פ. סיפרה: נכדתי בת עשרה חודשים גילו לה ל"ע גידול בריאה. היא היתה צריכה לעבור ניתוח. התקשרתי לרב. הצדיק אמר למרוח את השמן שקיבלתי מהשכנה (השמן הגיע ממך). מרחתי על הצד של התינוקת והכל נעלם. הילדה החלימה!

אישה אחת סיפרה: הלכתי אל הרב כדי לקבל ברכה. ביקשתי להיפקד בילדים. הרב ביקש ממני שאקבל על עצמי לברך את ברכת המזון וקיבלתי זאת על עצמי. הרב בירך. בזכות קבלה זו זכיתי לתאומים: בן ובת - רבקה ויצחק.

גברת ליזה מספרת: בוקר אחת קמתי כולי מתגודת ומלאה פצעים ונפיחויות בכל איזורי הגוף. משעה לשעה המצב החמיר: ידיים, רגליים, פנים, גב, אצבעות אפילו בתוך העיניים. ביקרתי אצל רופאים אבל הבעיה לא עברה. חברה שמכירה את הרב ראתה אותי בוקר אחד בוכה ברחוב. היא לקחה אותי מיד לרב. הצדיק בירך אותי ונתן לי את השמן. הוא הבטיח שבתוך יומיים הכל יעבור. אחרי פחות מיומיים שמרחתי את השמן, הכל נעלם כלא היה.

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של הצדיקים או של הקברים
או אם לא שמנו את תמונת הצדיק או הקבר
ויש לו תמונה שהוא צילם או שקיבל ממישהו ששהוא צילם ונתן לו את זכויות יוצרים
להשתמש בה ולא הוריד אותה מאתר באינטרנט, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

**למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה **PnineZadikim@gmail.com****

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
רפואת יהודה אריה בן רחל ברכה- רפואת הנפש ורפואת הגוף
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים, נחת יהודי מכל יוצאי חלציו וכן בחינוך הילדים